

1381

6 22
- 29
1914

Theatre //

2010

10p

22

Ա. Ի Ե Տ Ա. Ր Ա. Ն
Ա Ր.

22

ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՑԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՆԻ

ՀԱՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

ԽՆԱՄՈՔ ԹԱՐԴՄԱՆԵԱԼ Ի ՑՈՅՆ ԲՆԱԳՐԵ

1005

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ

1914

29659-42

12937-58.

ԳՈՐԾՎԱԾ 200

Ararat Armenian Gospel of Mark
Reprint of 2000 copies 1914

2001

(Կ993) 12937-58
41

Ա.Ի.ԵՏԱՐԱՆ

ԸՍՏ ՄԱՐԿՈՍԻ

ԳԼՈՒԽ Ա.

- 1 Առաջուծոյ Որդի՝ Յիսուսի Քրիստոսի աւետարանի մկնելը :
- 2 Ինչպէս գրուած է մարգարէներումը . Ահա ես իմ հրեշտակն ուղարկում եմ քո երեսի առաջից,
- 3 որ պատրաստէ քանապարհը քո առաջին. Կանչ չողի ճայնը աննապատումը՝ պատրաստ արէք Տիրոջ ճանապարհը, և շիտակ արէք նորա շատեղները :
- 4 Յովլաննէսը աննապատումը մկրտում էր, և ապաշխարութեան մկրտութիւն քարոզում՝ մեղաց թու զութեան համար : Եւ գնում էր նորա մօտ Հրէաստանի բաղր երկիրն և ամեն Երուսաղէմսցիք, և ամենքը նորանից մկրտում էին Յորդանան գետումը, իրանց մեղքերը խստովաննելով : Եւ Յովլաննէսը ուղարի բուրդ էր հագած, և կաշուց գօտիկ իր մէջքին, և նորա կերակուրը մարափի և վայրի մեղք էր . Եւ քարոզելով ասում էր, ինձանից զբաւորը գալիս է իմ ետեւից, որին ես արժանի չեմ խոնարհուիլ և նորա կօշիկների կապն արձաւ ։
- 5 Կեւլ : Եւ ջրով մկրտեցի ձեզ, բայց նա Սուրբ Հոգով կ'մկրտէ ձեզ :
- 6 Եւ եղաւ այն օրերը՝ որ Յիսուսը եկաւ Դավիթ եացիների հաղարէթիքը, և մկրտուեցաւ Յովլաննէսիցը Յորդանանի մէջ :
- 7 Եւ եղաւ այն օրերը՝ որ Յիսուսը եկաւ Դավիթ եացիների հաղարէթիքը, և մկրտուեցաւ Յովլաննէսիցը Յորդանանի մէջ :
- 8 Եւ եղաւ այն օրերը՝ որ Յիսուսը եկաւ Դավիթ եացիների հաղարէթիքը, և մկրտուեցաւ Յովլաննէսիցը Յորդանանի մէջ :
- 9 Եւ եղաւ այն օրերը՝ որ Յիսուսը եկաւ Դավիթ եացիների հաղարէթիքը, և մկրտուեցաւ Յովլաննէսիցը Յորդանանի մէջ :
- 10 Նէսիցը Յորդանանի մէջ :

ՄԱՐԿՈՍ

- դուրս է գալիք՝ տեսաւ երկնքը ճշուած, և Առարտունյա Հոգին աղաւնիք պէս որ իջում էր նորա 11 վերայի Եւ ձայն եղաւ երկնքիցը Դու ես իմ սիրելի Որդին, որին ես հաւասնեցի:
- 12 Եւ շուտով Հոգին նորան անապատը հանեց: 13 Եւ նա այնուել անապատում էր քառասուն օր սատանայիցը փորձուելով. և գաղաների հետ էր, և հրեշտակներ ծառայութեմ էին նորան:
- 14 Եւ Յովհաննէսը մատնուելուց յետոյ, Յիսուսը եկաւ Գալիլեա, քարոզում էր Աստուծոյ թագաւորութեան աւետարանը և ասում, թէ ժամանակը կատարուել է, և Աստուծոյ թագաւորութեանը մօտեցել է. ապաշխարեցէք, և հաւատացէք աւետարաննեն:
- 15 Գալիլեային ծառով մատնուելուց յետոյ, Յիսուսը եկաւ Գալիլեա, քարոզում էր Աստուծոյ թագաւորութեան աւետարանը և ասում, թէ ժամանակը կատարուել է, և Աստուծոյ թագաւորութեանը մօտեցել է. ապաշխարեցէք, և հաւատացէք աւետարաննեն:
- 16 Գալիլեային ծառի ծովի մատովն անցկենափս, տեսսաւ Սիմոնին և նորա եղայր Անդրէափն, որ ուռական էին գցում ծովը, որովհետեւ ձկնորս էին:
- 17 Եւ Յիսուսը նորանց ասեց. Իմ ետեւից եկեք, և ես 18 կ'անեմ ձեզ, որ մորդկանց որսորդ լինեք! Եւ նորանք շուտով իրանց ուռականները թողեցին և նորանց 19 բա ետեւից գնացին: Եւ այնտեղից մի քիչ տուաջ գնալով, Յակոբոս Զեբեդէանին և նորա եղայր Յովհաննէսին տեսաւ, որոնք էլ նաւի մէջ ուռականներ շինում էին, և շուտով նորանց կանչեց:
- 20 Եւ նորանք իրանց հայր Զեբեդէոսին վարձկանների հատ նաւի մէջ թողերով, նորա ետեւից գնացին:
- 21 Եւ մտնում են Կափառնայում. և շուտով շարաթ օրը ժողովարանն մտաւ. և սոլորեցնում էր,
- 22 Եւ զարմանում էին նորա վարդապատութեան վերայի. որովհետեւ նա նորանց՝ ինչպէս էշխանութեւն ունեցող առլորեցնում էր և ոչ թէ դպինների պէս:
- 23 Եւ նորանց ժողովարանում մի մարդ կար պիղծ ոգով, և նա աղաղակեց և ասեց. Թող տուր. ի՞նչ

- բան ունիս մեղ հետ, Յիսուս նազարեցի. եկար մեղ կորցնելու. զիսեմ քեզ, ի՞ւ ով ես, Աստուծոյ Սուրբը: Եւ Յիսուսը սաստեց նորան և 25 ասեց, Պապաննէիր, և դորանից դուրս եկ: Եւ պիղծ ոգին սաստիկ թափահարեց նորան, և մեծ 26 ձայնով աղաղակելով դուրս եկաւ նորանից: Եւ ամենքը զարմացան, մինչեւ որ իրանց մէջ հարցուած փորձ էին անում և ատում. Սա ի՞նչ է. ի՞նչ նոր վարդապատութիւն է դա, որ իշխանութիւնով պիղծ ոգիններին էլ սաստում է և հնազանդված:
- 27 ձայնով աղաղակելով դուրս եկաւ նորանից: Եւ ամենքը զարմացան, մինչեւ որ իրանց մէջ հարցուած փորձ էին անում և ատում. Սա ի՞նչ է. ի՞նչ նոր վարդապատութիւն է դա, որ իշխանութիւնով պիղծ ոգիններին էլ սաստում է և հնազանդված:
- 28 Են իրան Եւ նորա համբաւը շուտով դուրս գնաց Գաղիկեայի ամեն կողմերը:
- 29 Եւ շուտով ժողովարանից դուրս գալով, եկան Սիմոնի և Անդրէասի տունը՝ Յակոբի և Յովհաննել:
- 30 մի հետ: Եւ Սիմոնի զբանչը տենքած պառկած
- 31 էր, և շուտով նորա համբաւ սակեցին նորան: Եւ նա մօտ եկաւ վերկացրեց նորան՝ ձեռքիցը բռնելով. և շուտով տենդը թողեց նորան, և նա ծառացուած էր նորանց: Եւ երբոր իրիկուն եղաւ, արեգակը մար մոննելիս, բոլը հիւսնդներին և դիմուած էր աշարներին նորա մօտ երեխն: Եւ բոլը քաղաքը 33 ժողոված էր գրան առաջին: Եւ շատ կերպ կերպ ցաւերով հւանդներին բժշկեց, և շատ գեւեր հանեց. և թոյլ չէր տալիս գեւերին որ խօսեն. որովհետեւ գիտում էին նորան:
- 35 Եւ լուսածագին առաւօտանց շատ կանուխ վերկացաւ՝ դուրս եկաւ գնաց մի անապատ տեղ, և այնտեղ աղօթք էր անում:
- 36 Եւ Սիմոնը և նորա հետ լինողները նորա ետեւից
- 37 գնացին: Եւ երբոր նորան գտան. ասեցին նորան,
- 38 թէ Ամենքը որոնում են քեզ: Եւ նորանց ասեց. Գնանք այդ գեւզագազագներին էլ, որ այնտեղ 39 քարոզեմ. որովհետեւ սորա համար եմ եկած: Եւ

բոլը Գալիքեսյի մէջ նորանց ժողովարաններումը քարոզում էր, և դեւերը հանում:

40 Եւ մի բորոտ եկաւ նորա մօտ, աղաջում էր նորան և ծունը էր զնում առաջին և ասում նո-
41 րան. թէ որ կամենաս կարող եւ ինձ սրբել: Յի-
սում էլ գթալով ձեռքը մեկնեց, նորան դիպաւ,
42 և ասեց նորան. կամենում եմ՝ սրբափր: Եւ երբոր
ասեց նորան, շուտով բորոտութիւնը գնաց նորա-
43 նից, և նա սրբուեցաւ: Եւ նորան սաստիվ՝ շու-
44 տով դուրս հանեց նորան, և ասեց նորան. Զգոյշ
կաց ոչ որի ոչինչ չասես. այլ գնա՝ քեզ ցցց
տուրք քահանային, և քո սրբութեան համար մա-
տուրք պայն, որ Մովկէսը հրամացեց, նորանց վր-
45 կայութիւն լինելու համար: Եւ նա դուրս գնալով,
միսց շատ բաներ քարոզվէ և այն բանը տարա-
ծել, մինչեւ որ նա այլեւս չըր կարողանում յայտ-
նապէս քաղաքը մտնել, այլ դուրսը անհպատ
տեղերում էր, և ամեն կողմերից դալիս էին նո-
րա մօտ:

ԳԼ. Բ

1 Եւ դարձեալ մտաւ կափառնայում մ ունի օրից
2 յետոյ, Եւ լսուեցաւ թէ տանն է, և շուտով շատ
մարդիկ ժողովուեցան, մինչեւ որ տեղ չկար և ոչ
էլ դռան մօտ. և նա խօսում էր նորանց Առու-
3 նայ խօսքը: Եւ դալիս էին նորա մօտ, և մի ան-
4 դամալցծ էին բերում չորս հորդավեր աւաճ: Եւ
երբոր չկարողացան մտենալ նորան ամբոխի պատ-
ճառով, այն դռան ծածքը քանդեցին, ուր էր Յի-
սումը, և ծակ բանալով իշեցրին մահճը, որի վե-
5 րայ պառկած էր անդամալցծը: Յիսուսն էլ նո-
րանց հաւատքը տեսնելով, ասեց անդամալցծին.

ԳԼՈՒԽ Բ

6 Որդեակ, թողուած են քեզ քո մեղքերը: Եւ
դպիներից ոմանք պյանել նստած էին. և իրանց
7 սրտերումը միաք էին անում: Ի՞նչու համար սա
սյսպէս հայկայութիւններ է խօսում: ՞Ո՞վ կարող
8 է մեղք թողել, եթէ ոչ մէկը՝ Աստուած: Եւ Յի-
սուսը իր հոգին մէջ շուտով գտասց, թէ իրանց
սրտումն այսպէս են միտք անում, և ասեց նորանց:
Ի՞նչու էք ձեր սրտերումն այդ բանները մատծում:
9 Ո՞նչն է հետո. անդամալցծին ասել՝ Թողուած են
քեզ քո մեղքերը, կամ ասել՝ Վ. եր կաց, քան-
10 հիմն առ և ման եկ: Բայց որ իմանաք, թէ Որ-
դին մարդոյ իշխանութիւնն ունի երկրի վերայ մեղ-
11 քեր թողելու. (անդամալցծին ասեց). Ասում եմ
քեզ. վեր կայ, քո մահճն առ և զնա քո տու-
12 նը: Եւ նա շուտով վերկացաւ, մահճն առաւ,
և ամենի առաջին դուրս գնաց. մինչև որ ամենքը
զարմանում էին և Աստուծուն փառաւորում ա-
սելով թէ Երբէք պյափիսի բան չենք տեսել:

13 Եւ գարձեալ դէպի ծովի եղբը դուրս գնաց, և
բոլոր ժողովուրդը նորա մօտ էր դալիս. և նա սո-
14 վորեցնում էր նորանց: Եւ անցնելիս տեսաւ Ղեկի
Արքեանին՝ նստած մաքսաւորութեան. և նորան ա-
սեց. իմ ետեւից եկ. և նա վերկացաւ գնաց նորա
15 ետեւից: Եւ եղաւ, երբոր նորա տանը սեղանի վե-
րայ նստած էր, շատ մաքսաւորներ և մեղաւորներ
էլ Յիսուսի և նորա աշակերտների հետ սեղան էին
նստած, որովհետեւ շատ մարդիկ էին, որ նորա ե-
16 տեւից գնում էին: Բայց դպիները և Փարիսեցներ-
ը տեսնելով որ մաքսաւորների և մեղաւորների
հետ ուտում է, ասեցին նորա աշակերտներին.
Այդ ի՞նչ է, որ մաքսաւորների և մեղաւորների
17 հետ ուտում է և խմում է: Եւ Յիսուսը երբոր
լսեց, ասեց նորանց. Առողջներին բժիշկ պէտք չէ,

- այլ հիւանդներին. եւ չեկսց արդարներին այլ մեռապրներին ապաշխարութեան կանչելու:
- 18 Եւ Յովհաննէսի աշակերտները և Փարիսեցիները ծոմ էին պահում և եկան նորան ասեցին. Ի՞նչու Յովհաննէսի և Փարիսեցիների աշակերտները ծոմ են պահում, բայց քո աշակերտները ծոմ չեն պահում: Եւ Յիսուսը նորանց ասեց. Միթէ կարող են հարմիքի որդիքը ծոմ պահել քանի որ փեսան նորանց հետ է. քանի որ փեսան իրանց հետ ունին, 20 չեն կարող ծոմ պահել, բայց օրեր կ'գան, որ փեսան նորանցից լիբ կ'առնուի, և ապա այն օրերու 21 մը ծոմ կ'պահեն: Եւ ոչ ովլ նոր լաթից կարկատան չի գցիլ հին հանդերձի վերայ, ապա թէ ոչ նորն իր ուժովն այն հնիցն կ'առնէ, և պատառ 22 ուածքն էլ աւելի չար կ'ինի: Եւ ոչ ովլ նոր գինին հին ակերի մէջ չի ածիլ. ապա թէ ոչ՝ նոր գինին տկերը կ'պատառէ, և գինին կ'թափուի, տկերն էլ կ'կորչեն. այլ նոր գինին նոր տկերի մէջ պէտք է ածուի:
- 23 Եւ եղաւ որ նա շաբաթ օրը արտերի միջովն անցնում էր և նորա աշակերտներն սկսեցին գնալ:
- 24 Հասկ պոկերով: Եւ Փարիսեցիներն ասեցին նորան. Տես, ինչ են գործում շաբաթ օրը, որ արժման չէ:
- 25 Եւ նա ասեց նորանց. Դուք երբեք չէք կարդացել, թէ Դաւթիթն ինչ արաւ, երբաք պէտք ուներ,
- 26 և սովէց ինքը և նորա հետ լինողներին Ի՞նչպէս Աստծոց առանք մատա. Արփաթար քահանայապետի օրին. և առաջաւորութեան հացերը կերաւ, որ ուրիշի օրէնք չըր ստել, բայց միայն քահանայից.
- 27 և իր հետ լինողներին էլ ստուաւ: Եւ նորանց ասեց. Շաբաթը մարդի համար եղաւ, և ոչ թէ մարդը շաբաթի համար: Ուրեմն մարդի Որդին շաբաթի էլ տէրն է:

ԳԼ.

- 1 Եւ դարձեալ ժողովարանը մտաւ, և այնտեղ մի 2 մարդ կար՝ ձեռքը չորացած: Եւ սպասում էին նորան՝ թէ արդեօք շաբաթ օրը կ'բժշկէ նորան 3 որ շաբախոսեն նորանից: Եւ նա ասեց ձեռքը չո- 4 րացած մարդին. Կանգնիր մէջտեղը; Եւ ասեց նո- րանց. Արժան է շաբաթ օրը բարի գործել թէ շաբ գործել. մի հոգի ապրեցնէլ՝ թէ սպանել.
- 5 իսկ նորանք լուեցին: Նա էլ բարկութիւնով չոր կողմանը նորանց մտիկ սալպի նորանց սրտերի կու- րութեան համար արտման՝ այն մարդին ասեց. Ձեռք մէկիր. և նա մեկնեց, և նորա ձեռքը ող- 6 ջացաւ ինչպէս միւսը: Եւ Փարիսեցիները շուտով գուրս գնացին Հերովդէսեանների հետ նորա դէմ հորհուրդ էին անում, թէ ինչպէս կորցնեն նորան:
- 7 Եւ Յիսուսը իր աշակերտների հետ ժողի մօտ գնաց. և շատ բալզամիթիւն նորա ետևել գնաւու էին Գալիլեայից և Հրէաստանից, Եւ Երուսաղէ- մից, և Եղովդից, և Յորդանանի այն կողմիցը, և նորանք էլ որ Տիւրոսի և Սիդոնի շահակայիցն էին, շատ բազմութիւն, երբոր լսում էին, թէ ինչ բա- 9 ներ էր անում, նորա մօտ էին գալիս: Եւ իր ա- շակերտներին ասեց որ մի պատիկ նաւ պատրաստ լինի իրան համար այն ամբոփի պատճառով, որ ըս- 10 նեղին նորան: Որովհետև շատերին բժշկեց. մինչեւ որ նորա վերայ էին թափիւմ, որ նորան դպին, 11 որոնք որ ցաւ ունեին: Եւ պիդ ոգիները երբոր նորան տեսնում էին, ընկնում էին նորա առաջը, 12 աղաղակում էին և ատում, թէ Դու Աստուծոյ Որդին ես. և նա շատ սպասում էր նորանց, որ իրան չ'յայտնեն:

- 13 Եւ վեր ելաւ սարը և իր մօտ կանէց որոնց որ ին-
14 քը կամեցաւ . և նորա մօտ գնացին : Եւ տասնեւեր-
կու հոդի կարգէց , որ իր հետը լինին , և որ նորանց
15 ուղարկէ՝ քարոզելու . Եւ նորանք իշխանութիւն
ունենան ցաւերը քժշկելու՝ և դեւերը հանելու :
16 Եւ Այմծնի անունը Պետրոս դրաւ . (17) Եւ Զե-
րեգեան Յակոբին՝ և Յակոբի եղայոյ Յովհաննէ-
սին . և նորանց անունները Բաներեցէս դրաւ , որ
18 է Որոտմունքի որդիք . Եւ Անդրէասին , և Փիլիպ-
պոսին , և Բարթոլոմէոսին , և Մատթէոսին , և
Թովլմասին , և Յակոբոս Ալքեանին , և Թագէոսին,
19 և Այմծն կանանցուն : Եւ Յուդա Խոկարիովա-
ցուն , նա որ մասնեց էլ նորան :
20 Եւ եկան տուն , և դարձեալ հաւաքուեցաւ
ամբոփ , մինչև որ չկարողացան հաց էլ ուտել :
21 Եւ նորա ընտանիքը լսելով դուրս եկան նորան
բռնելու . որովհետեւ ասում էին թէ գծուել է :
22 Եւ դպիքները որ Երուսաղէմիցն իշել էին , ասում
էին , թէ Բէկեղբերովունի , և թէ Գեւերի Իշխա-
23 նովն է հանում գեւերը : Եւ նորանց իր մօտ կան-
չելով առակներով ասում էր նորանց . Խնչպէս
24 սատանան կարող է սատանայ հանել : Եւ եթէ մի
թագւարութիւն իր միջումը բաժանուի , այն
25 թագւարութիւնը կարող չէ կենալ : Եւ եթէ մի
տուն իր միջումը բաժանուի , այն տունը կարող
26 չէ կենալ : Եւ եթէ սատանան իր անձի վերայ
վլրկացաւ և բաժանուած է , կարող չէ կենալ ,
27 այլ վերջացած է : Ոչ ոք կարող չէ մի զօրաւորի
տունը մտնելով , նորա կարասիքը յամիշտակել ,
եթէ առաջ այն զօրաւորին չկապէ , և ապա նո-
28 քա տունը կ'յափշտակէ : Ճշմարիտ ասում եմ
Ճեղ՝ թէ Մարդկանց որդիների ամեն մեղերը և
հայհանքները , որքան որ հայհոյեն էլ , կ'թող-

- 29 ուին . Բայց ով որ Սուրբ Հոգուն հայհայէ , յաւի-
տեան թողութիւն չի ունենալ . այլ յաւիտենա-
30 կան դատապարտութեան պարտական կ'ինի : Որով-
հետեւ ասում էին , թէ պիղծ ոդի կայ նորանում :
31 Եւ յետոյ նորա եղաբքը և մայրը եկան , և
դուրսը կանգնած նորա մօտ ուղարկեցին կանչե-
32 ցին նորան : Եւ ժողովուրդը նորա չորս կողմնիք
նստած էր . և ասեցին նորան . Ահա մայրդ և եղ-
33 բաբքդ գուրար քեղ ուղում են : Եւ նա նորանց
պատասխանեց և ասեց . Ո՞վ է իմ մայրը կամ իմ
34 եղաբքը : Եւ իր չորս կողմնիք նստածներին մտիկ
տուաւ և ասեց . Ահա իմ մայրը և իմ եղաբքը .
35 Որովհետեւ ով որ կատարէ Աստուծոյ կամքը , նա է
իմ եղայորը և քցյը և մայրը :

ԳԼ. Դ

- 1 Եւ դարձեալ սկսեց ծովի մօտ սովորեցնել , և
շատ ամբոխ հաւաքուեցաւ նորա մօտ , մինչեւ որ
նաւի մէջ մտաւ . և ծովի վերայ նստեց . և բոլոր
2 ամբոփը ծովի մօտ ցամաքի վերայ էին : Եւ շատ
բաներ էր սովորենում նորանց առակներով . և
իր վարդապետութեան մէջ ասում էր նորանց .
3 Լսեցէք . ահա սերմ ցանողը դուրս գնաց սերմ
4 ցանելու : Եւ եղաւ որ սերմանելու ժամանակին
մի քանին ճանապարհի մօտ ընկաւ , և երկնքի
5 թաշունները եկան և կերան նորան : Եւ ուրիշն ըն-
կաւ քարքարուա տեղ . շատ հող չկար , և շու-
6 տով բուսաւ՝ հողը խոր չ'լինելուն համար . Եւ
երբոր արեգակը ծագեց՝ տաքացաւ և արմատ չ'ու-
7 նենալուն համար չորացաւ : Եւ ուրիշն ընկաւ
8 փշերի մէջ , և փշերը դուրս եկան և իւղեցին
նորան . և պտուղ չ'առաւաւ : Եւ ուրիշն ընկաւ

ՄԱՐԿՈՍ

բարի երկիրը, և պտուղ էր տալիս, որ դուրս եկաւ
և աճեց, և մէկը բերաւմ էր երեսուն՝ և մէկը
9 վաթուուն և մէկը հարիւր, Եւ աստմ էր նո-
10 րանց. Ու որ լսելու ականջ ունի՞ թողլ լւէ: Եւ
երբոր մինակ էր, նորա մօտինները այն տասմնեւեր-
11 կուսի հետ հարցրին նորան այն առակրու Եւ նա
ասեց նորանց. Զեզ արուած է Աստուծոյ ար-
քայութեան խորհուրդ գիտել, բայց նորանց որ
12 դժու Են, ամեն բան առակներով է լինում. Որ
տեսներով տեսնեն՝ և չտեսնեն, և լսերով լսն և
չլինանան, մի գուցէ գտոնան, և մեղքերը թող-
13 ուին նորանց, Եւ նորանց ասեց. Դուք չգիտե՞ք
այս առակր, և ինչպէս ամեն առակները կ'գիտե-
14 նաք: Արմողը խօսին է սերմում. (15) Եւ նորանք
են ճանապարհի վերայինները, ուր բանը սերմիում
է, և երբոր լսում են, շուտով գալիս է ստանան
և վեր առնում նորանց սրտերումը սերմուած խօս-
16 քը: Նշնակէս էլ քարքարուտ տեղը սերմուածները
նորանք են, որոնք, երբոր խօսքը լսում են, շու-
17 տով ուրախութիւնով ընդունում են նորան. Եւ
իրանց մէջ արմատ չունեն, այլ առժամանակեայ
են. յետոյ երբոր այն խօսքի համար նեղութիւն
կամ հալածմնեկ է լինում, շուտով գայլժակլում
18 են: Եւ փշերի մէջ սերմուածները նորանք են, որ
19 խօսքը լսում են, բայց աշխարհիս հոգսերը և հա-
ըստութեան խարէութիւնը և ուրիշ բաների ցան-
կութիւնները մտնում են խօսքը խեցյում: Եւ ան-
20 պտուղ է լինում: Բայց այն բարի երկրի վերայ
սերմուածները նորանք են, որ խօսքը լսում են, և
ընդունում են, և պտուղ են տալիս՝ մէկը երե-
սուն, և մէկը վաթուուն՝ և մէկը հարիւր:

21 Եւ ասեց նորանց. Ամթէ ճրագը գալիս է, որ
գրուանի կամ մահճի տակ գրուի. չէ որ ճրա-

- 22 գակալի վերայ գրուի: Որովհետեւ ծածուկ բան չը-
կայ, որ չ'յայտնուի. և մի թագուն բան չ'եղաւ,
23 որ գէպի յայտնութիւն չ'գար: Եթէ մէկը լսելու
ականջ ունի, թողլ լւէ:
- 24 Եւ ասեց նորանց. Տէսէք՝ ինչ էք լսում, ինչ
չափով որ չափէք, նորանով էլ ձեզ կ'չափուի, և
25 կ'աւելանայ ձեզ լսողների: Որովհետեւ ով ու-
նի, նորան կ'տրուի. և ով որ չունի, այն էլ որ
ունի՞ վեր կ'աւանուի նորանից:
- 26 Եւ ասում էր. այսէս է Աստուծոյ արքայու-
թիւնը, որպէս թէ մի մարդ մերմ գցէր հողի մէջ:
27 Եւ գիշեր ցերեկ քնէ և վեր կենայ. և սերմը բուս-
28 նէ և ամի, այնպէս որ նա չ'գիտէ: Որովհետեւ եր-
կին իկն իրան պտուղ է բերում, առաջ խոտը,
յետոյ հասկը, և նորանից յետոյ լցուած ցորեն
29 հասկի մէջ: Բայց երբոր պտուղը կ'տայ, շուտով
կ'ուղարկէ մանգաղը, որովհետեւ հուննձքը հասել է:
30 Եւ ասում էր, ինչի՞ նաևնեցնենք Աստուծոյ ար-
քայութիւնը, կամ ինչ առակով առակի բերենք
31 նորան: Նման է մանանեխի հատի, որ երբոր հողի
մէջ սերմիում է, երկրիս վերայ եղած ամեն սեր-
32 մերից փոքրն է. Եւ երբոր սերմիում է, բուսում
է և ամեն բանջարից աւելի մեծ է լինում, և մեծ
մեծ ճիւղեր է արձակում, մինչև որ կարողա-
նում են երկնքի թաշունները նորա հովանիի տակ
ընակուել:
- 33 Եւ շատ այսպիսի առակներով խօսում էր նո-
րանց հետ խօսքը, ինչպէս որ նորանք կարող էին
34 լսել: Եւ առանց առակի չէր խօսում նորանց
հետ, բայց առանձին իր աշակերտներին ամեն բան
մէկում էր:
- 35 Եւ այն օրն, երբ որ իրիկուն էր լինում, նորանց
36 ասեց. Եւ անցնենք այն կողմը: Եւ ժողովուրդը

թողեցին, և նորան նաւովմ առան, ինչպէս որ էր նաւումը. և ուրիշ նաւակներ էլ կային նորա հետ :
 37 Եւ քամիի մեծ փոթորիկ էր լինում, և արկեները թափում էր նաւի մէջ, մինչև որ համարեա ար-
 38 դէն զվում էր : Եւ ինքը նաւի ետի կողմումը բարձի վերայ քնած էր. և նորան զարթնեցնում են և ասում նորան. Վարդապետ, հոգի չո՞ որ
 39 կորչում ենք : Եւ նա զարթնելով քամիին սաս-
 40 տեց, և սաեց ծովին. Լոփի, պապանձուիր . և քա-
 մին դադարեց, և մեծ խաղաղութիւն եղաւ : Եւ
 սաեց նորանց . Ի՞նչու սյդպէս վախիս էր . Ի՞նչ-
 պէս հաւատք չունիք : Եւ նորանք մեծ վախով վու-
 խեցան, և իրար ասում էին. Սա ո՞վ է արդեօք .
 որ քամին էլ ծովի էլ հնազանդվում են նորան :

Գլ. Ե

1 Եւ եկան ծովի այս կողմը՝ Գադարացիների երկի-
 2 ւը : Եւ երբոր նաւելիք դուրս եկաւ, նորան իսկոյն պատահեց գերեզմաններիցը մի մարդ պիղծ ոդով ,
 3 Որի բնակութիւնը գերեզմաններումն էր . և ոչ ոք
 4 շղթաներով էլ չէր կարող նորան կապել : Որով-
 հետեւ շատ անդամ ուների կապերով և շղթանե-
 րով կապուել էր, բայց նաև շղթաները կտրատել և ստների կապերը փշրել էր, և ոչ ոք կարող չէր
 5 նորան նուաճել : Լու միշտ գիշեր ու ցերեկ գերեզ-
 մաններումը և սարերումն աղաղակեռւմ էր և ինքն
 6 իրան ծեծում էր քարերով : Բայց երբոր հեռուանց Յիսուսին տեսաւ, վազեց նորան երկրպագութիւն
 7 արաւ . Եւ մեծ ձայնով աղաղակեռլ ասեց . Փեղ
 ի՞նչ բան կայ ինձ հետ, Յիսուս՝ բարձրեալ Աստու-
 ծոյ Որդի . Աստուծով երդում եմ ասախո քեզ, մի
 8 տանձիր ինձ : (Որովհետեւ ասում էր նորան . Դուրս

ԳԼՈՒԽ Ե

9 եկ, պիղծ ոդի, այդ մարդկոցը !) Եւ հարցրեց նո-
 րան . Անունո՞ւ ի՞նչ է . և նա պատասխանեց և ա-
 սեց. Լէկէնսն է իմ անունը . որովհետեւ մենք շատ
 10 ենք : Եւ շատ աղաղում էին նորան, որ իրանց այն
 11 աշխարհիցը դուրս չ'ուղարկէ : Եւ այնանդ սարի
 մօտ խողերի մի մեծ երանակ կար, որ արածում
 12 էր : Եւ բայսը գեւերը նորան աղաղեցին և ասեցին .
 Ուղարկիր մեզ այն խողերի մէջ, որ նորանց մէջ
 13 մանենք : Եւ Յիսուսը հրաման տուաւ նորանց շու-
 տով . և պիղծ ոդիները դուրս եկան խողերի մէջ
 մասն . և երամանին այն գահակիչ տեղիցը ծովի
 մէջ վաղեց . և երկու հազարի չափ էին . և ծո-
 14 վումը խեղդվում էին : Եւ խողարածները փափան
 և քաղաքումը և արտերումը պատմեցին . և դուրս
 15 եկան տեսնելու թէ ինչ է այդ եղածը : Եւ Յիսու-
 սի մօտ եկան, և գիւտարին տեսան նասած հագ-
 ուած և խելքը գլուխը եկած, նա՝ որ լէկէնն ու-
 16 նեցել էր . և վախեցան . Եւ տեսնողները պատմե-
 ցին նորանց, թէ ինչ երան այն դիւահարին, և
 17 խողերի մասին . Եւ սկսեցին աղաղել նորան, որ ի-
 18 րանց սահմաններիցը դուրս գնայ : Եւ երբոր նա
 նաւը մօտ, գիւտարան աղաղում էր նորան, որ
 19 նորա հետ ինի : Բայց Յիսուսը թցյլ չտուաւ նո-
 րան, այլ ասեց նորան . Գնա՛ քո տունը քո ընտա-
 նիքի մօտ, և նորանց պատմիր, թէ Տէրը ինչ բա-
 20 ներ արաւ գեզ, և գեղ ողորմէց : Եւ նա բնաց և
 սկսեց Դեկապոլիսի մէջ քարոզել, ինչ բաներ որ
 Յիսուսը իրան արել էր, և ամեները զարմանեւմ էին
 21 Եւ երբոր Յիսուսը նաւով գարձեալ այն կողմն
 անցաւ, շատ ժողովուրդ նորա մօտ ժողովուեցան,
 22 և նա ծովի մօտ էր : Եւ ահա գալիս է ժողովը-
 գապետներից մէկը՝ անունը Յայրոս . և երբոր նո-
 րան տեսաւ, ընկաւ նորա ոտները . Եւ նորան շատ

աղաչում էր և ասում. թէ Աղջիկս վախճանելու
մօտ է, գաս, ձեռքդ նորա վերայ զնես, որպէս զի
24 աղատուի և ապիր: Եւ նա նորա հետ զնաց. և
շատ ժողովուրդ նորա ետեւից զնում էին, և նորան
նեղում էին:

25 Եւ մի կին , որ արիննի տեռատեսութեան մէջ
26 էր տասնեւերկու տարի , Եւ շատ բժիշկներից շատ
շարացրուել էր , և իր բոլոր ունեցածը ծախսել և
ոչինչ օգուտ չէր ստացել , այլ էլ աւելի էր դե-
27 պի վատը զնացել , Երբոր Ցիտուսի համար լսեց ,
ամբոփի մէջ ետևեիցն եկաւ դպաւ նորա հանդեր-
28 ձին : Որովհետեւ առում էր , որ Եթէ միայն նորա
հանդերձին դպչիմ , Կիրկուիմ : Եւ շուտապ նորա
արիննի աղքիւը ցանոնուեցաւ . և նա մարմնումը

30 իմացաւ որ այն տանձանքիցը թժկուեցաւ : Եւ
շուտով Յիսուսն իր անձումն իմացաւ , որ իրանից
զօրովթիւն դուրս գնած , դարձաւ ամսուսի մէջ կ

31 ասեց . Ո՞վ դպրու իմ հանդերձին : Եւ նորա ա-
շակերտներն ասեցին նորան . Տեսնում ես այդ ամ-

բոխը որ նեղացնում է քեզ, և ասում ես թէ Ով
32 դպաւ իմ հանդերձին : Եւ նա նայում էր չորս
33 կողման ու անման առաջնական կամաց կամաց կամաց

33 կողմն, որ տեսնէ այս բանն ասողին : Կինն էլ վա-
խենալով և դողալով, որովհետեւ գիտեր ինչ եղաւ-
իրան, եկաւ ընկաւ նորա առաջը, և բոյր ծց-

34 մարտութիւնն ասեց նորան : Կա էլ ասեց նորան .
Դուստր, քո հաւատքն ազատեց քեզ , գնա խաղմա՞թ

զութեամբ, և քո տանջանկիցն առողջ եղիր։
35 Նա գեռ խօսելիս, ժողովրդապետի տանիցը դա-

լիս են և ասում թէ Աղջիկդ մեռաւ , ել ի՞նչու
36 ես աշխատեցնում վարդապետին : Եւ Յիսուսը ա-
սած սան հսկոն անում . ժողովուակետին ասեր .

37. Ամ բասս նազիս լսուզ , ժողովրդապետիս ասաց .
Վի վախենար , բայց միայն հաւատու : Եւ ոչ ոքի
թշոյ չտուաւ որ իր հետ գնայ , բայց միայն Պետ-

• 822 • 111 • 1877878

38 Ըստին և Յակոբին և Յակոբի եղբայր Ցովհաննէսին .
Եւ եկաւ ժողովրդագետի տունը , և այնտեղ մեծ
ամբոխ տեսաւ և լացողներ , և շատ պղազակ ա-
39 նողներ . Եւ ներս մտաւ՝ նորանց ասեց . Ի՞նչու էք
շիփթվում և լաց լինում . երեխան յեռած չէ ,
40 այլ քնած է : Եւ նորանկ ծիծաղլւմ էին նորա վե-
րայ . բայց նա բոլցին դուրս հանեց , և առնեներով
երեխայի հօրը և մօրը և իր հետ լինողներին՝ մտաւ
41 այն տեղն ուր երեխան պակած էր : Եւ երեխայի
ձեռքից բռնեներով ասեց նորան . Տալիքթա կումք .
որ թարգմանվում է , Ով աղջիկ , (քեզ եմ ա-
42 սում) վեր կաց : Եւ շոտով վերկացաւ աղջիկը
և ման էր գալիս , որովհետեւ տանեներիու տարե-
կանի չափ էր . և մեծ զարմանքով զարմացան : Եւ
43 նորանց շատ պատուիրեց , որ ոչ ոք չ'իմանայ այս .
և ասեց , որ նորան բան տան ուտելու :

¶ 1. 9

1 **Եւ այն տեղից դուրս գնաց , եկաւ իր հայրենիքը . և նորա աշակերտները նորա ետելից գնում**

2 էլն : Եւ որովհետեւ շաբաթը էր սկսեց ժողովարանի
մէջ սովորեցնել , և շատերը լսելով զարմանում

կին և ասում . Սորան ո՞րտեղից է այս բաները ,
կամ աս ի՞նչ իմաստութիւն է՝ որ տրուած է առանձ որ ասական գործ թիւ ններ եւ էն գնաւ մ

3 սորա ձեռովը : Ձէ՞ որ սա է հիւսը՝ Մարիամի որ-
դին , Յակոբի և Յովանէսի և Յուդայի և Ալեքսանդր

4 մօտ են. և նորա վերայ գայթակղում էին : Յիսուսն

էլ նորանց ասեց . Մի մարդարէ անարդ չէ , բայց
միայն իր հայրենիքի և իր պատականների և իր տան
մէջ : Եւ չէր կարողանաւ պահանգ ոչ մի զօրու-

М. Д. БУРГЕРЪ УЧИТИВА
ГОС. ПУБЛ. БИБЛ. КОТЕВЪ
2-1952-ССРА

- թիւն անել . բայց միայն մի քանի հիւանդների
 6 վերայ ձեռք դրաւ և բժշկեց : Եւ նորանց անհաւ-
 ասաութեան համար զարսնաում էր : Եւ ման էր
 գալիս ըրս կողմի գիւղերը և սովորեցնում :
- 7 Եւ տասնեւերկուումն իր մօտ կանչեց , և սկսեց
 նորանց երկու երկու ուղարկել , և նորանց իշխա-
 8 նութիւնն էր տալիս պիղծ ոգիների վերայ : Եւ նո-
 րանց պատուիրում էր , որ ճանապարհի համար
 ոչնչ վեր չ'առնեն , բայց միայն մի գաւազան . ոչ
 9 պարկ , ոչ հայց , ոչ պրնձէ փու գասիքի մէջ . Այլ
 հողաթափ հագնեն . և երկու հանդերձ չ'առանէք
 10 ուցի : Եւ նորանց ասում էր . Որ տուն որ մտնէք ,
 այնտեղ մնացէք , մինչև որ այնտեղից դուքս գնաք :
 11 Եւ դրոնք որ ձեզ չ'ընդունեն , և ձեզ ականջ էլ
 չ'դնեն , այնտեղից դուքս գալիս՝ ձեր ոտների տա-
 կի փոշին թօթափեցէք , նորանց վկայութիւնն իշ-
 նելու համար : Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ . Սոդոմի
 և Գոմորի համար աւելի հեշտ կիմի դատասասնի
 օրումք քան թէ այն քաղաքին :
- 12 Եւ նորանք դուքս ելան , քարոզում էին , որ ա-
 13 պաշխարեն : Եւ շատ գեւեր էին հանում , և շատ
 հիւանդներին իւղով օծում էին : և նորանց քժը-
 կում էին :
- 14 Եւ Հերովդէս թագաւորը լսեց , (որովհետեւ նո-
 րա անունը յայտնի եղաւ.) և ասում էր , թէ Յովէ-
 հաննէս Մկրտիչը մեռելների միջից յարութիւն է
 առել , և նորա համար զօրութիւններ են դորջ-
 15 վում նորանով : Ուրիշներն ասում էին , թէ Եղի-
 ան է . ուրիշներն էլ ասում էրն թէ Մարգարէ է ,
 16 կամ թէ մարգարէներից մէկի պէս : Եւ երբոր
 Հերովդէսը լսեց , ասեց . Սա Յովհաննէսն է՝ որի
 գուտիք ես կտրեցի . նա մեռելների միջից յարութիւն
 է առել :

- 17 Որովհետեւ Հերովդէսն ինքն ուղարկեց , Յովհան-
 նէսին բանեց և նորան կապեց բանուի մէջ եր եղ-
 բօր՝ Փիլիպպոսի կին Հերովդիայի համար , որ կին
 18 էր առել նորան : Որովհետեւ Յովհաննէսը Հերով-
 դէսին ասում էր , թէ Օրէնք չէ քեզ՝ ք եղօր
 19 կինն ունենայ : Եւ Հերովդիան նորա դէմ որն էր
 պահում , և ուղում էր սպաննել նորան , և չէր
 20 կարողանում : Որովհետեւ Հերովդէսը Յովհաննէսից
 վախենում էր նորան արդար և սուրբ մարդ ճա-
 նաւելով , և պահում էր նորան . և նորանից լսե-
 21 ուում էր նորան : Եւ մի յարմար օր պատահելով ,
 երբոր Հերովդէսը իր ծննդի օրը ընթրիք էր տախս
 իր նախարարներին և զօրապետներին և Գալիլեա-
 22 ցիների մեծամեծներին . Եւ երբոր իսկ Հերովդիայի
 աղջկիլ մոտա՝ պարեց , և Հերովդէսին և նորա հետ
 նստածներին համոյ եղաւ . Թագաւորն ասեց աղ-
 ջկանը . Խնդիրը ինձանից ինչ որ ուղիս , և ես կը
 23 տան քեզ՝ Եւ երբում արաւ նորան՝ թէ ինչ
 բան որ դու խնդրես ինձանից , կտամ քեզ . մինչեւ
 24 իմ թագաւորութեան կէտր : Նա ել դուրս գնաց
 ասեց իր մօրը , Խնչ խնդրեմ . և նա ել ասեց ,
 25 Յովհաննէս Մկրտչի գլուխը : Եւ իսկոյն շտապելով
 թագաւորի մօս գնաց , խնդրեց և ասեց . Կամե-
 նում եմ որ հէնց հիմա սկսուածից վերայ տաս ինձ
 26 Յովհաննէս Մկրտչի գլուխը : Եւ թագաւորը շատ
 տրումեց . բայց իր երդմանքի և կանչուած մարդ-
 27 կանց համար չկամեցաւ անարգել . նորան : Եւ
 թագաւորը շլուտով դահճճ ուղարկեց և հրամա-
 յեց նորա գլուխը բերել . նա ել գնաց գլուխը
 28 կտրեց բանտի մէջ : Եւ նորա գլուխը սկսուեղով
 բերաւ և աղջկանը տուաւ նորան . աղջկին էլ
 29 առւաւ իր մօրը : Եւ երբոր նորա աշակերտները

- լբեցին, եկան նորա մարմինը վեր առան և գերեզմա-
նի մէջ դրին :
- 30 Եւ առաքեալները Յիսուսի մօտ ժողովուեցան, և
պատմեցին նորան բոլորը՝ թէ՛ ինչ որ արել էին,
31 թէ՛ ինչ որ սովորեցրել էին : Եւ նա ասեց նորանց .
Դուք առանձին անապատ տեղ էկէք, և մի քիչ
հանգիստ առէք, որովհետեւ եկող և գնացողները
շատ էին, և հայ ուտելու էլ ժամանակ չ'ունէին :
- 32 Եւ նաւով առանձին անապատ տեղ դնացին :
- 33 Եւ ժողովուրդները տեսան նորանց որ գնում էին,
և շատեր ճանալեցին նորան . և ամեն քաղաքնե-
րից սոտով այնտեղ էին վաղում, և նորանց առաջ
- 34 եկան և նորա մօտ հաւաքուեցան : Եւ երբոր Յի-
սուսը գուրս եկաւ շատ ամբոխ տեսաւ, և նորանց
վերայ գթաց . որովհետեւ հովիւ չ'ունեցող ոչխար-
ների պէս էին, և սկսեց նորանց շատ բաներ սովո-
35 րեցնել : Եւ երբոր արդէն շատ ժամանակ էր ան-
ցել, նորա աշակերտները մօտ եկան և ասեցին,
թէ՛ Այս տեղը անապատ է, և ժամանակն էլ ար-
- 36 գէն ուշ : Արձակիր դորանց, որ չըսր կողմի շէ-
ները և գիւղերը գնան իրանց համար հայ առնեն .
- 37 որովհետեւ այստեղ ուտելու բան չ'ունին : Նա էլ
պատասխանեց և նորանց ասեց . Դուք առէք դո-
րանց ուտեմք . նորանք էլ ասեցին նորան, Գիանք
երկու հարիւր գահեկանի հայ առնենք, և դո-
38 րանց տանք որ ուտեն : Նա էլ նորանց ասեց . Քա-
նի՞ հատ հայ ունիք . գնացէք և անսէք . Երբոր
գիւղացին, նորան ասեցին . Հինգ, և երկու ծուկ :
- 39 Եւ հրամայեց նորանց՝ որ ամենքը գունդ գունդ-
- 40 կանանչ խոտի վերայ նստեն : Եւ գաս գաս նստե-
ցին, հարիւր հարիւր՝ և յիսուն յիսուն : Եւ այն
հինգ հացը և երկու ծուկն առած գէպի երկինքը
նայեց՝ օրհնեց կարեց հացերը, և իր աշակերտնե-

- րին տուաւ որ գցեն նորանց առաջը . և այն երկու
42 ծուկը բաժանեց ամենին : Եւ ամենքը կերպն և
43 կշապան, Եւ փշարներից տասնեւերկու կողով
44 լիքը վեր առան, և ձկներիցն էլ : Եւ հացը ուտողը-
ները հինգ հագարի չափ մորդիկ էին :
- 45 Եւ շուտով ստիքը լից աշակերտներին, որ նա-
ւը մտնեն, և առաջ այն կողմէ՛ թեթսայիդա գը-
46 նան, մինչեւ որ ինքը ժողովլուրդին արձակէ : Եւ
նորանցից բաժանուելով, վեր ելաւ սարը աղօթք
47 անելու : Եւ երբոր իրիկուն եղաւ, նաւը ծովի մէջ-
48 տեղն էր, և ինքն մինակ ցամաքումիւ : Եւ տեսաւ
նորանց, որ նաւելիս ալէկոնցում էին, որովհետեւ
քամին ներհակ էր նորանց . և գիշերուայ չըրորդ
պաշին ծովի վերայ գնալիս՝ կարծեցին թէ աէքի
50 երեւոյթ բան լինի, և աղաղակ բարձրացցին : Որով-
հետեւ ամենքը նորան տեսան՝ և շփոթուեցան . և
շուտով խօսեց նորանց հետ և ասեց . Քաջ եղէք,
51 ես եմ, մի վախենաք : Եւ վեր ելաւ նաւը նորանց
մօտ և քամին դադարեց, և իրանց մէջ խիստ շա-
52 փաղանց ապաշէ էին, և զարմանում էին . Որովհե-
տեւ այն հացի վերայ էլ չ'իմացան . որովհետեւ նո-
րանց սիրար թմրած էր :
- 53 Եւ այն կողմն անցնելով, Գեննեսարէթի երկիրը
54 եկան, և խարիսխը գցեցին : Եւ երբոր նորանք նա-
ւիցը գուրս եկան, այս ուշացիւ+ շուտով ճանաւ-
55 ցին նորան : Եւ գաւթառի կողմերը վաղելով՝ սկսե-
ցին հիւանդներին մահինքներով լերել, որաեղ որ
56 լուռմ էին թէ այնտեղ էլ : Եւ որտեղ որ մըտ-
նում էր՝ գիւղեր թէ քաղաքներ թէ ադարակ-
ներ, հիւանդներին հրամարակների մէջ էին դը-
նում, և նորան աղաւում էին որ գոնէ հան-

գերձի ծայրին դպչեն . և որոնք որ դպան նորան , փրկուեցան :

Գլ. է

- 1 **Եւ ժողովուեցան** նորա մօտ Փարիսեցիները և դը-
- 2 պիրներից ոմանք , որ Երուսաղէմից եկել էին : Եւ երբոր տեսան , որ նորա աշակերտներից մի քանիսը խառնակ ձեռքով , սյովիքն առանց լուանալու
- 3 հաց էին ուտում , բամբասեցին : Որովհետեւ Փա-
րիսեցիները և բոլոր Հքէաները թէ որ մի լաւ ը-
լուանան ձեռքերը չեն ուտում . որովհետեւ պա-
- 4 հում են ծերերի աւանդութիւնը : Եւ հրապարա-
կից հայտ , եթէ չ'լուացուին , չեն ուտում . և ու-
րիշ շատ բաներ կան , որ ընդունեցին պահել , բա-
ժակների և անօթների և պղնձէ ամանների և մա-
- 5 հէնների լուացմունքներ : Ցետոյ Փարիսեցիները և
դպիրները հարցիքն նորան , թէ Ի՞նչու քո աշա-
կերտները ծերերի աւանդութեան համեմատ չեն
գնում . սյլ անլուայ ձեռքով հաց են ուտում :
- 6 Նա էլ պատափանեց և ասեց նորանց , թէ Եսա-
յիան լու մարդարէացաւ ձեզ կեղծաւորներիդ
վերայ , ինչպէս զրուած է . Այս ժողովուրդը լըր-
թուներով է պատվում ինձ , իսկ նորանց միրտը
- 7 ինձանից հեռացած ջկուած է : Եւ զուր տեղն են
պաշտում ինձ . սովորեցնելով այնպիսի վարդապե-
- 8 տութիւններ , որ մարդկանց պատուէններ են : Որով-
հետեւ Աստուծոյ պատուիրանքը թողած՝ պահում
էք մարդկանց աւանդութիւնը , անօթների և ա-
մանների լուացմունքներ՝ և սորանց նման էլ ուրիշ
- 9 շատ բաներ էք անում : Եւ նորանց ասեց . Լաւ էք
անարդու : Աստուծոյ պատուիրանքը , որ ձեր ա-
- 10 ւանդութիւնը պինդ պահէք : Որովհետեւ Մավսէն

- ասեց . Պատուիր քո հօրը և քո մօրը . և նա որ
հօրիցը կամ մօրիցը չարախօսութիւն անէ , [թող
11 մահով մեռնի Բայց դուք ասում էք , Եթէ մար-
դը հօրը կամ մօրը ասէ , Կորբան է (այսինքն պա-
տարագ) այն որ ինձանից պէտք է շահուիս , ուշու-
- 12 է լիսաւ : Եւ այլ եւս թշլ չէք տախս նորան որ
13 մի բան անէ իր հօրը կամ իր մօրը : Եւ Աստուծոյ
խօսքն անարդում էք ձեր աւանդութիւննիւն , որ
աւանդեցիք . և սորան նման ուրիշ էլ շատ բաններ
էք անում :
- 14 Եւ բոլոր ժողովուրդն կրան մօտ կանչելով ասեց
15 նորանց . Ամենքը ինձ լսեցէք , և հասկացէք : Ոչինչ
չկայ մարդից գուրս նորա մէջ մանող , որ կարու-
զանայ պղծել նորան , սյլ նորանից այն գուրս ե-
- 16 կողներն են որ մարդին պղծում են : Ոլ որ լսելու
ականջ ունի , թող լսէ :
- 17 Եւ երբոր ամբոխիցը տուն եկաւ , նորա աշա-
- 18 կերտները հարցըն նորան այն ասակի համար : Եւ
նա ասեց նորանց . Դիուք էլ այդշափ անմիտ էք .
չէք իմանում , որ ամեն ինչ որ գրափը մտնում է
- 19 մորդի մէջ չէ կարող նորան պղծել : Որովհետեւ
նորա սիրաը չէ մտնում , սյլ փորը , և գուրս է
գնում արտաքնցը՝ ամեն կերակութիւններ սրբելով :
- 20 Եւ ասում էք թէ Մարդիցը գուրս եկողն է պղ-
- 21 ծում մորդին : Որովհետեւ ներսիցը մարդկանց սրբ-
ափն են գուրս գալիս չար խորհուրդներ , չնու-
թիւններ , պառնկութիւններ , Սպանութիւններ ,
գոյսութիւններ , ագահութիւններ , չարութիւն-
ներ , նենգութիւն , պիղծ ցանկութիւն , չար աչք ,
հայհյութիւն , անբարտաւանութիւն , անգամու-
- 22 թիւններ , պառնկութիւններ , Սպանութիւններ ,
գոյսութիւններ , ագահութիւններ , չարութիւն-
- 23 թիւն : Այս ամեն չար բաները ներսիցն է գուրս
գալիս , և մարդին պղծում :
- 24 Եւ այնտեղից վերկացաւ՝ և եկաւ Տիւրոսի և

Սիրոնի սահմանները . և տուն որ մտաւ՝ չէր ուշղում որ մեկն իմանայ , բայց չկարողացաւ ծած-
25 կուիլ . Որովհետեւ նորա համար լսեց մի կին , ո-
ւը աղջկել պիզ ոդի ուներ . եկաւ նորա ստուների
26 առաջին լնկաւ : Եւ այն կինը *Ցօյն էր՝ աղդաւ-
ժիսկ Աստրի . և աղաղում էր նորան , որ գեւն իր
27 աղջկանից դուրս հանեւ : Ցիստան էլ ասեց նորան .
Թող առաջ երեխանները կշտանան . որովհետեւ լսա-
28 չէ՝ երեխանների հացն առնել և շներին դժել : Նա
էլ պատասխանեց և ասեց նորան . Այս , Տէր , ո-
րովհետեւ շներն էլ սեղանի տակին՝ երեխանների
29 փշանքից են ուտում : Եւ ասեց նորան , Այս
խօսքի համար գնա , գեւը դուրս եկաւ քայլ աղջկա-
30 նեցը : Եւ իր տունը որ գնաց , դտաւ գեւը դուրս
եկած , և աղջկել մահճի վերայ պատկած :

31 Եւ գարձեալ Տիւրոսի և Սիրոնի սահմաններիցը
դուրս գնաց , և Գալիթեայի ծովի մօտ եկաւ՝ Դե-
32 կապովիս սահմանների միջից : Եւ մի խուլ և դրժ-
ուարախօս բերին նորան , և աղաղում էն , որ ձեռ-
33 քը գնէ նորա վերայ : Եւ նա նորան ամբոփիցը մի
կողմ տարաւ , իր մատները նորա ականջների մէջ
34 դրաւ և թքեց , և նորա լեզուին դպաւ : Եւ դէպի
երկինքը նայելով հառաջեց և ասեց նորան . Եփ-
35 փաթմա՝ այմինքն բացուիր : Եւ շուտով նորա ա-
կանջները բացուեցան , և նորա լեզուին կազն ար-
36 ձակուեցաւ , և խօսում էր ուղեր : Եւ նորանց
պատուիրեց՝ որ ոչ ոքի չասեն . և որչափ նա պատ-
ուիրում էր նորանց , նորանք էլ աւելի էն հրա-
37 չակում : Եւ չափեց դուրս զարմանում էին և ա-
սում . Սա ամեն բան լսաւ դորժեց . խօսւերին լսել
է տախիս և համբերին խօսել :

- 1 Այս օրերին՝ երբոր խիստ շատ ժողովուրդ . կար
և բան չունեին ուտելու , Ցիստար իր աշակերտ-
2 ներին կանչեց՝ և ասեց նորանց . Խեղճ է գալիս
սցդ ժողովդի վերայ . որովհետեւ արդէն երեկ օր
3 է ինձ մօտ են , և բան չունին որ ուտեն : Եւ եթէ
նորանց սոված արձակեմ իրանց աները , կ'թուլա-
նան ճանապարհին . որովհետեւ դորանցից ոմանք
4 հետու տեղից են եկել : Նորա աշակերտները պա-
տասխաննեցին նորան . Ո՞ր տեղից կարող է մէկը
հացավ կշտացնել դորանց այստեղ՝ անապատում :

5 Եւ նա նորանց հացըրեց՝ Քամի՞ հաց ունելի : Եւ

6 նորանք ասեցին՝ Եօթը՝ Եւ նա ժողովդին հրա-
մայեց , որ գեանի վերայ նստեն . և այն հօթը հացը
տաւաւ , գոհացաւ , կտրեց , և իր աշակերտներին էր
տավիս , որ գեն . և նորանք գցեցին ժողովդի ա-
7 ռաջինն . Մի քիչ փոքր ծուկեր էլ ունեին . և նա

8 օրհնեց ու ասեց որ նորանց էլ գցեն : Կերան և
կլտացան . և կտորների աւելացածը հօթը զամրիւղ

9 վեր առան : Եւ ուտողները չըրս հազարի չափ էն .
10 և նորանց արձակեց : Եւ շուտով իր աշակերտ-
ների հետ նաւը մոտաւ՝ և Դաղմանութայի կող-
մերն եկաւ :

11 Եւ Փարիսեցիները դուրս եկան և սկսեցին նորա
հետ վիճել . և նորան փորձելով նորանց նշան էին
12 ուղում երկներիցը : Եւ նա շատ զպացաւ իր հո-
գիի մէջ և ասեց . Ի՞նչ է , որ այս ազգը նշան է
ուղում . Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ , որ այս ազգին
13 նշան չի տրուիլ : Եւ նորանց թողեց , դարձեալ
նաւը մոտաւ՝ և այն կողմը գնաց :

14 Եւ մոռացան հաց վեր առնել , և մէկ հացից

- 15 աւելի չունէին իրանց հետ նաւի մէջ : Եւ նորանց պատուիրում էր և ասում . Զգոյշ կացէք Փարփառիցների խմբիցը և Հերովդէստանէրի խմբիցը :
- 16 Եւ իրար հետ միաք էին անում և ասում , Որպէս 17 հետեւ հաց չունիք : Եւ Յիսուսը իմանալով ասեց նորանց , Ի՞նչ էք միտք անում թէ հաց չունիք . ասակաւին չէք իմանում և չէք իշխում . ասակաւ
- 18 ւին թմրած է ձեր սիրու : Աչք ունիք՝ և չէք տեսնում . և ականջ ունիք՝ և չէք լսում . և չէք
- 19 յիշում : Երբու այս հմտ հացը հմտ հաղարի համար կարեցի , քանի՞ կողով միըը վեր առաք նորա
- 20 կտորները . և նորան ասեցին՝ Տասնեւերկու : Եւ երբոր եօթը հացը չորս հաղարին համար , քանի՞ զամրիւղ իլրե վեր առաք նորա կտորները . և
- 21 նորանիք ասեցին , Եօթը : Եւ նորանց ասեց . Ապա ԲՇնչպէս չէք իմանում :
- 22 Եւ գալիս է Բեթասյիդա . և նորա առաջին մի կոյր են բերում և նորան աղաջում , որ դպի նորանն իւ կոյրի ձեռքիցը բռնեց՝ շնչիցը դուրս հանեց , և նորա աչքերի մէջ թքերով , և ձեռքը վերան դնելով նորան հարցրեց թէ մի բան տեսնում
- 24 է : Եւ նա մորիկ տուաւ և ասում էր . Մարդկը տեսնում եմ որ իբր ծառերի պէս՝ ման են գալիս :
- 25 Յետոյ ձեռքերը դարձեալ նորա աչքերի վերայ դրաւ և նորան նայել տուաւ . և նա ողջացաւ՝ և
- 26 ամեն բան համարձակ տեսնում էր : Եւ նորան ուղարկեց նորա տունն և ասեց . Ոչ գիւղը մտնես , ոչ էլ գիւղի մէջ մէկին ասես :
- 27 Եւ Յիսուսը իր աշակերտների հետ դուրս գնաց Փիկապեայ Կեսարիայի գիւղերը , և ճանապարհին հարցնում էր իր աշակերտներին և ասում . Մար-
- 28 դիկ ինձ համար ո՞վ են ասում , թէ եմ : Նորանք էլ պատասխանեցին . Յովհաննէս Մկրտիչը , և ուրիշ-

- ները Եղիան , և ուրիշներն էլ Մարդարէներից մէջ՝ 29 կը : Կա էլ ասեց նորանց . Ապա դուք ո՞վ էք ասում՝ ինձ համար , թէ եմ : Պետրոսը պատասխանեց և նորան ասեց . Դու ես Քիստոսը :
- 30 Եւ նա նորանց սաստեց , որ ոչ ոքի չասեն իրան համար :
- 31 Եւ սկսեց առվրեցնել նորանց , թէ պէտք է մարդի Որդին շատ չարչարուի , և անարգուի ծերերիցը և քահանայապեաներիցը և դպիներիցը , և պահան-
- 32 ուի և երեք օրից յետոյ յարութիւն առնէ : Եւ համարձակ խօսում էր այս խօսքը . և Պետրոսը նորան մի կողմ քաշեց և սկսեց սաստել նորան : Եւ նա դառաւ , իր աշակերտներին տեսաւ՝ Պետրոսին սաստեց և ասեց . Յե՛տո գնա , սատանայ , որ դու Աստուծյ բանները չես միտք անում , այլ մարդկանց բանները :
- 34 Եւ նա ժողովուրդն իր աշակերտների հետ իրան մօտ կանչեց՝ և նորանց ասեց . Ով որ ուզում է իմ ետեւից գալ , թողլ իր անձն ուրանայ և իր 35 խաչը վեր առնէ , և իմ ետեւից գայ : Որովհետեւ ով որ կամենայ իր անձն ապրեցնել՝ Կորցնէ նորան . և ով որ իր անձն ինձ համար և աւետարանի 36 համար կորցնէ , նա կ'ապրեցնէ նորան : Որովհետեւ ԲՇնչ օգուտ է մարդի , եթէ բոլոր աշխարհ ստա-
- 37 նայ՝ և իր անձը կորցնէ : Կամ ԲՇնչ փրկանք կ'առայ 38 մարդ իր անձի համար : Որովհետեւ ով որ ինձ և իմ խօսքերը ամօթ համարէ այս շնացող և մեղաւոր ազգի մէջ , մարդի Որդին էլ նորան ամօթ կը համարէ երբոր դոյ իր Հօր փառքովը և սուրբ
- 39 հրեշտակներով : Եւ նորանց ասեց . Ճմարիտ ասում եմ ձեզ անուիրում : Եւ նորանց ասեց . Ճմարիտ ասում եմ ձեզ , թէ այստեղ կանգնածներից ումանք կան , որ մահ չեն ճաշակիլ , մինչեւ որ չ'տեսնեն Աստուծյ արքայութիւնը զօրութիւնով եկած :

ԳԼ. թ.

- 1 **Եւ** վեց օրից յետոյ Յիսուսը իր հետան առաւ Պետրոսին և Յակոբոսին և Յովհաննէսին , և Հաննեց նորանց մինակ առանձին մի բարձր սար և այլաւ 2 կերպուեցաւ նորանց առաջին : Եւ նորա հանդերձանքը փայլուն եղան՝ ձիւնի պէս շատ սպիտակ , որ երկրի վերայ մի թափիչ չէ կարող այնպէս սպիտակացնել : Եւ երեւեցաւ նորանց Եղիան Մովլէսի 3 հետ և խօսւմ էին Յիսուսի հետ : Եւ Պետրոսը պատասխանեց և ասեց Յիսուսին . Բայ'ըբի , լսու է որ մենք այստեղ լինենք . և երեք տաղաւար շինենք , մէկը քեզ և մէկը Մովլէսին և մէկը Եղիաւ 5 ային : Որովհետեւ չգիտէր թէ ինչ խօսէր , որովհետեւ զարհութել էին : Եւ մի ամգ նորանց վերայ հովանին եղաւ . այն ամպիցը այսն եկաւ՝ և ասեց , 7 Դա է իմ սրբիթ Որդին . Դորան լսեցէք : Եւ շուտով որ իրանց շուրջը նորեցին , ոչ ոք չ'տեսան , 8 բայց միայն Յիսուսին իրանց հետ : Եւ սարդցն իշնելիս , նորանց պատուիրեց , որ ոչ մէկին չ'պատմնն ինչ որ տեսան , բայց միայն այն ժամանակն որ մարդի Որդին մեռելների միջից յարութիւն առնէ : 9 Եւ նորանք այն խօսքը պահեցին իրանց մօտ , և իշրար հարցնում էին , թէ ի՞նչ է այն մեռելների 10 միջից յարութիւն առնելը : Եւ նորան հարցին և ասեցին . Ի՞նչ է որ դպիրներն ասում են , թէ 11 Պէտք է առաջ Եղիան գայ : Նա էլ պատասխանեց և ասեց նորանց . Իրաւ Եղիան առաջ կ'գայ , և ամեն բան կարգի կ'գնէ . և ինչպէս դրուած է մարդի Որդու համար , թէ շատ պիտի չարչարուի 12 և անարցուի : Միայն ասում եմ ձեզ՝ թէ Եղիան եկաւ էլ , և ինչեր ուղեցին , նորան արին էլ . ինչպէս նորա համար գրուած էր :

- 13 Եւ երբոր եկաւ աշակերտների մօտ , նորանց ըրս կողմով շամա ամփոփ տեսաւ , և դպիրներին , որ 14 նորանց հետ վիճում էին : Եւ շուտով բոլոր ժողովուրդը տեսնելով նորան , շատ զարմանան և առաջից գլանելով , Ի՞նչ էլք վիճում նորանց հետ : 15 Եւ ժողովրդի միջից մէկը պատասխանեց և ասեց . Վարդապետ , իմ որդին քեզ մօտ բերել , որ համբ 17 ոդի ունի : Եւ որտեղ որ նորան հասնում է , գետնով է տափս նորան . և նա փրկում է՝ և ատամները կրծում է . և ցամաքում է . և քո աշակերտներին ասեցի , որ հանեն նորան , բայց չ'կարողացին : Նա էլ պատասխանեց և ասեց նորան . Ովաննաւատ ացգ , մինչև ե՞րբ պիտի ձեզ՝ հետ իշնեմ . մինչև ե՞րբ պիտի ձեզ՝ համբերեմ . Նորան ինձ 19 մօտ բերէք : Եւ նորան բերին նորա մօտ . և նորան որ տեսաւ , շուտով ոդին թափահարեց նորան . և նա գետինն ընկած թաւալում էր փրկիրելով : 20 Նորա հօրը հարցրեց , Քանի՞ ժամանակ է , որ այդ եղաւ դորան . Նա էլ ասեց՝ Երեխոյութիւննցը . 21 Եւ շատ անդամ էլ կրակի մէջ գցեց և զրի մէջ , որ դորան կորցնէ , ապայն եթէ մի բան կարող 22 ես , օգնիր մեզ՝ գթարզը մեզ վերայ : Յիսուսն էլ նորան ասեց . Այն եթէ կարող ես հաւատալ , 23 ամեն բան կարելի է հաւատացողին : Եւ շուտով տղայի հայրն աղաղակեց և արտասուրով ասեց , Հաւատառում եմ , Տէր , իմ անհաւատութեանն օգնիր : 24 Իրի Եւ երբոր Յիսուսը տեսաւ թէ ամփոփ դիզում է , պիղծ ոդուն սաստեց և ասեց նորան . Համբ և խուլ ոդի , ես հրամայում եմ քեզ , դուրանից դուրս եկ , և այլ եւս դորա մէջ չ'մտնես : 25 Եւ նա աղաղակելով և սաստիկ թափահարելով նորան , դուրս եկաւ . և նա մեռելի պէս եղաւ .

- 26 մինչեւ որ շատերն ասում էին թէ Մեռաւ : Եւ ջիսուսը նորա ձեռքից բռնեց , վերկացրեց նորան .
 27 և նա կանգնեց : Եւ երբոր նա տուն մոտաւ աշա-
 կերտներն առանձին հարցրին նորան թէ ՄԵՆՔ
 28 Ի՞նչու չ'կարողացինք հանել նորան : Եւ նա ասեց
 նորանց . Այդ ցեղը ուրիշ բանավ անկարելի է
 դուրս գայ , եթէ ոչ աղօթքով և ծոմզվ :
 29 Եւ այնտեղց դուրս եկած Գալիեայի միջնո՞ւն
 անցնում էին . և չէր ուզում որ մէկն իմանայ :
 30 Որովհետեւ աշակերտներին սովորեցնում էր և նո-
 րանց ասում թէ մարդի Որդին մարդկանց ձեռքք
 պիտի մատնուի , և նորան կ'սպանեն . բայց երբոր
 սպանուի , երբորդ օրումը յարութիւն կ'առնէ :
 31 Խակ նորանք այն խօսքը չէին իմանում , և վախենում
 էին հարցնել նորան :
- 32 Եւ եկաւ կափառնայում . և երբոր տանն էր ,
 նորանց հարցնում էր՝ Ի՞նչ էլք ճանապարհին ի-
 33 րար հետ կիմում : Բայց նորանք լուսում էին , որով-
 հետև ճանապարհին իրար հետ վիճում էին , թէ
 34 ո՞վ է մեծը : Եւ նա նստեց տասնեւերկուսին կան-
 չեց և ասեց նորանց . Եթէ մէկն ուզում է առա-
 ջին լինել , թող ամենից յետին և ամենի *ծառայ
 35 լինի : Եւ մի երեխայ առաւ , կամենեցրեց նորան
 նորանց միջնումը . և նորան գրկեց ասեց նորանց .
 36 Ով որ այսպիսի երեխաներից մէկին իմ անունովն
 ընդունի՛ ինձ է ընդունում . և ով որ ինձ ընդու-
 37 նի՛ ինձ չէ ընդունում , այլ ինձ ուղարկուին : Եւ
 Յովհաննէսը նորան պատասխանեց և ասեց . Վար-
 դապետ , մէկին տեսան , որ քո անունովք գեւեր
 էր հանում , և մեր ետեւից չէր գալիս , և մենք
 արգելեցինք նորան , որովհետեւ մեր ետեւից չէր գա-
 38 լիս : Յիսուսն էլ ասեց . Մի արգելէք նորան . որով-
 *պաշտօնեայ

- ԳԼՈՒԽ Ժ
 հետեւ ոչ ով չ'կայ՝ որ իմ անունովք մի զօրութիւն
 39 անէ , և կարողանայ շուտառ հայկովել ինձ : Որով-
 հետեւ ով որ մեղ հակառակ չէ , մեր կողմն է :
 40 Որովհետեւ ով որ մի բաժակ շուր խմեցնէ ձեզ
 իմ անունովք՝ թէ գուք Քրիստոսինն էք . Ճշմա-
 րիստ ասում եմ ձեզ անց , նա չի կորցնի իր վարձքը :
 41 Եւ ով որ գայթակղեցնէ այս փոքրներից մէկին , որ
 ինձ հաւատում են , աւելի լաւ էր նորան , որ նո-
 րա վիցը մի ջաղացի քար անցնուի , և ծովք գցուի :
 42 Եւ եթէ քո ձեռքք քեզ գայթակղեցնէ՝ կարիք
 նորան , որովհետեւ լսաւ է քեզ որ մեղ մտնեն յա-
 ւիտենական կեանքը , քան երկու ձեռքք ունենաս՝
 43 և գեհենը գնաս այն անանցանելի կրակի մէջ . Որ-
 տեղ նորանց որդը չէ մեռնում . և կրակը չէ անց-
 44 նում : Եւ եթէ քո ոտքը քեզ գայթակղեցնէ՝ կըտ-
 րին նորան . լսաւ է քեզ որ կալ մտնես յաւիտե-
 նական կեանքը , քան թէ երկու ոտք ունենաս՝ և
 45 գեհենը ընկնիս՝ այն անանցանելի կրակի մէջ . Որ-
 տեղ նորանց որդը չէ մեռնում . և կրակը չէ անց-
 46 նում : Եւ եթէ քո աչքք քեզ գայթակղեցնէ ,
 դուրս հանիր նորան . լսաւ է քեզ՝ որ մէկ աչքով
 Աստուծոյ արքայութիւնը մտնես , քան թէ երկու
 47 աչք ունենաս՝ և կրակի գեհենն ընկնիս : Որտեղ
 նորանց որդը չէ մեռնում . և կրակը չէ անցնում :
 48 Որովհետեւ բոյորը կրակով պէտք է աղանուի , և
 49 ամեն զոհ աղով պէտք է աղանուի . Աղդ բարի է .
 խակ եթէ աղն անհամանայ , ի՞նչով պիտի համո-
 վացնէք . աղ ունեցէք ձեր անձերումը , և իրար հետ
 խաղաղութիւն արեք :

ԳԼ. Ժ

1 Եր այն տեղից վերկացաւ եկաւ Հըկաստանի սահ-
 մանները՝ Յորդանանի այն կողմնիք . և ժողովուրդ-

ները դարձեալ հաւաքվում էին նորա մօտ , և
ինչպէս որ սովոր էր՝ դարձեալ սովորեցնում էր
նորանց :

2 Բայց Փարիսեցիները մօտ եկան , նորան հարցրին ,
թէ Արժան է մարդիս որ կի՞նը արձակէ . և փոր-
3 ձում էին նորան : Նա ել պատասխանեց և ասեց
4 նորանց , Սովակւն ի՞նչ պատուիրեց ձեզ : Նորանք
կը ասեցին . Սովակւը հրաման տուալ՝ արձակման
5 թուղթ գրել , և արձակել : Եւ Յիսուսը պատաս-
խանեց և ասեց նորանց . Նա ձեր քարարտու-
6 թեան համար այն պատուիրանքը գրեց ձեզ : Բայց
ստեղծադործութեան սկզբիցն Աստուած նորանց
7 արու և էզ արաւ , և ու ուց . Սորան համար մարդ
8 իր հօրը և մօրը կ'թողէ , և իր կնոջը կ'յարի . Եւ
երկուար մէկ մարմին կիմնեն . այնպէս որ այլ եւս
9 երկու չեն բայց մէկ մարմին : Ուրեմն ի՞նչ որ Աս-
10 տուած միասորը թող մարդը չբարձանէ : Եւ
տանը աշակերտները դարձեալ միեւնյն բանը հար-
11 ցին նորանից : Եւ նա ասեց նորանը . Ով որ կինն
արձակէ և մի ուրիշն առնէ , չնութիւն է գոր-
12 ծում նորա դէմ : Եւ եթէ մի կին իր մարդին ար-
ձակէ և ուրիշ մարդու գնայ , չնութիւն է գործում :

13 Եւ նորա մօտ երեխաներ էին բերում . որ դպչի
նորանց . բայց աշակերտները սաստում էին բերող-
14 ներին : Խակ երբար Յիսուսը տեսաւ , բարկացաւ , և
ասեց նորանց . Թոյլ առեւէք երեխաներին ի՞նձ մօտ
գան , և մի արգիլէք գորանց . որ այդպիներին է
15 Աստուծոյ արքայութիւնը : Ճշմարիս ասում եմ
ձեզ , Ով որ Աստուծոյ արքայութիւնը չընդունի
16 ինչպէս երեխայ , նա չի մոնիլ նորա մէջ : Եւ նո-
րանց առաւ գիրկը , ձեռքը գրաւ նորանց վերայ , և
օրհնեց նորանց :

17 Եւ այնտեղից ճանապարհը գնալիս , մէկը վազե-

լով եկաւ՝ ծունք դրաւ , նորան հարցնում էր և
ասում . Բարի վարդապետ , ի՞նչ գործեմ , որ յա-
18 ւիսենական կեանքը ժառանգեմ : Յիսուսն էլ ա-
սեց նորան . Ի՞նչու եւ ինձ բարի ասում . ոչ ով
19 բարի չկայ , բայց միայն մէկը Աստուած : Պատուի-
րանքները գիտեն Մի շնար , Մի սպանիր , Մի գո-
զանար , Մի սուս վկայիր , Մի զրկիր , Քո հօրը
20 և մօրը պատուիր : Նա ել պատասխանեց և ասեց
նորան . Վարդապետ , այդ ամենն իմ երեխայու-
21 թիւնից պահել եմ : Յիսուսն էլ նորան մակի
տուալ՝ նորան սիրեց , և ասեց նորան . Մէկ բան
պակաս է քեզ , զնա , ի՞նչ որ ունիս ծափիր և աղ-
քատներին առւր . և գանձ կունենան երկնքումը .
22 և իսան աւած՝ եկ ինձ հետեւիր : Նա ել այն խօս-
քի համար գժուարացած՝ գնաց տրտմած . որովհե-
23 տե շատ ինչքի տէր էր : Եւ Յիսուսը շուրջը նայե-
լով ասեց իր աշակերտներին . Ի՞նչքան գժուար է ,
որ հարստութիւն ունեցողներն Աստուծոյ արքա-
24 յութիւնը մտնեն : Եւ աշակերտները զարմանում
էին նորա խօսքերի վերայ . բայց Յիսուսը դարձեալ
պատասխանեց և ասեց նորանց , Որդեանքներ , ո՛ր-
քան գժուար է , որ հարստութեան վերայ յուսա-
25 ցողները Աստուծոյ արքայութիւնը մտնեն : Աւելի
հեշտ է , որ ուղտն ասեղի ծալով անցնէ , քան թէ
26 հարստան Աստուծոյ արքայութիւնը մտնէ : Եւ
նորանք առաւել եւս զարմանում էին , իրար ասե-
27 լով . Ազա ո՞վ կարող է փրկուիլ : Յիսուսն էլ
նորանց մտիկ տուալ և ասեց . Մարդկանց կողմա-
նէ անկարելի է , այլ ոչ թէ Աստուծոյ կողմանէ .
որովհետեւ ամեն բան կարելի է Աստուծոյ կողմա-
28 նէ : Եւ Պետրոսը պատեց նորան ասել . Ահա մենք
29 ամեն բան թողեցինք , և քո եսեւից եկանք : Յի-
սուսն էլ պատասխանեց եւ ասեց . Ճշմարիտ ասում

եմ ձեզ, ոչ ով չկայ, որ թողեց տուն կամ եղայրներ կամ քոյրեր կամ հայր կամ մայր կամ կին կամ որդիք կամ արտեր ինձ հարիւրապատիկ հիմա 30 աւետարանի համար, Որ հարիւրապատիկ հիմա այս ժամանակումը չ'առնէ աներ և եղայրներ և քոյրեր և մայրեր և որդիք և արտեր հալածանքի համար, և գալու աշխարհ բում՝ յաւիտենական կեան- 31 քը: Որովհետեւ շատ առաջններ յետինք կ'ինեն, և յետիններն առաջինք:

32 Եւ ճանապարհի վերայ նրուսաղեմ էին գնում, և Յիսուսը նորանցից առաջ էր գնում, և նորանք զարմանում էին և ետեւիցը գնալով վախենում էին: Եւ տասնեւերկուսին դարձեալ առանձին առաւ մօտը, սկսեց նորանց ասել, թէ ինչ բաններ են ի- 33 րան պատահելու: Թէ ահա վեր ենք ելում երու- սալչմ. և մարդի Որդին կ'մատնուի քահանայա- պետներին և դպիներին. և նորան մահի կ'դատա- 34 զարտեն, և նորան հեթանոսներին կ'մատնեն: Եւ նորան ծալը կ'անեն, և նորան կ'ծեծեն, և նորա վերայ կ'թեքեն, և կ'պանեն նորան. և երրորդ օ- րումը յարութիւն կ'առնէ:

35 Եւ Զերեգիայի որդիք՝ Յակոբոսը և Յովհաննէսը նորա մօտ են գնում և ասում. Վարդապետ, ու- զում ենք որ՝ ինչ որ քեզանից խնդրենք՝ մեզ ա- 36 նես: Նա էլ նորանց ասեց, Ի՞նչ էք ուղղում որ 37 ես ձեզ անեմ: Նորանք էլ ասեցին նորան. Տուր մեզ, որ մէլը աջ կողմդ և միւրու ձափի կողմդ նըս- 38 տենք քո փառքումը: Յիսուսն էլ ասեց նորանց. Զգիտուք թէ ինչ էք ինդրում. կարո՞ղ էք խմել այն բաժակը որ ես պիտի խմեմ, կամ այն մըրը- տութիւնովը մկրտուիկ՝ որով ես պիտի մկրտուիմ: 39 Նորանք էլ ասեցին նորան. Կարող ենք: Յիսուսն էլ ասեց նորանց. Այն բաժակը որ ես պիտի նը-

մեմ, կ'խմեք, և այն մկրտութիւնով՝ որ ես պիտի 40 մկրտուիմ՝ կ'մկրտուիք: Բայց իմ աջ և ձափի մը նստելն իմն չէ, որ տամ. այլ նորանց, որ պատ- 41 րաստուած է: Եւ այն տասները լսելով մկացին 42 բարիկանալ Յակոբը և Յովհաննէսի մասին: Յիսուսն էլ նորանց իրան մտ կանչեց, և ասեց նորանց. Գիտէք, որ հեթանոսների իշխան համարուողները տիրում են նորանց վերայ, և նորանց մեծամեծնե- 43 ը իշխում են նորանց վերայ: Այնակէս պիտի չ'ինի մեր միջումը. այլ ձեզանից ով որ կամենայ մեծ 44 լինել՝ թող ձեզ *ծառայ լինի: Եւ ձեզանից ով որ կամենայ առաջնին լինել, թող ամենի ծառայ լինի: 45 Որովհետեւ մարդի Որդին էլ չ'եկաւ, որ իրան ծա- ռային. այլ նա ծառայէ, և իր անձը փրկանք տայ շատերի տեղ:

46 Եւ գալիս են երեքով. և երբոր նա և նորա աշխաբետները և շատ ժողովուրդ երեքովից գուրս էին գախս, Տիմէտ որդի Բարտիմէս Կոյրը ճանա- 47 պարհի վերայ նստած մուրացիկանութիւն էր ա- նում: Եւ լսելով թէ Յիսուս Նազուքիցին է, սկը- սեց աղաղակել և ասել. Յիսուս՝ որդի Դաւթի, 48 ողորմիր ինձ: Եւ շատ մարդիկ սաստում էին նո- րան, որ լւու կենայ. բայց նա էլ աւելի էր աղա- 49 զակում. Որդի Դաւթի, ողորմիր ինձ: Եւ Յիսու- սը կանգնեց և ասեց, որ նորան կանչեն. և Կոյրին կանչեցին՝ և ասեցին նորան. Քաջ եղիր, վեր կաց, 50 քեզ կանչում է: Նա էլ իր հանդերձը զէն գցեց՝ 51 վերկացաւ և Յիսուսի մտ եկաւ: Եւ Յիսուսը պատասխանեց և նորան ասեց. Ի՞նչ ես կամենում որ անեմք քեզ: Կոյրն էլ նորան ասեց. Ուարբունի, 52 որ տեսնեմ: Յիսուսն էլ ասեց նորան. Գնա՛ քո

հաւատքը քեզ ապրեցեց . և նա շուտով տեսաւ,
և ճանապարհումը Յիսուսի ետելից գնում՝ էր :

ԳԼ. ԺԱ

- 1 Եւ երբոր Յրուսաղէմին մօտեցան՝ Բեթփադէ և
Բեթանիա՝ Ձիթենեաց սարի մօտ , իր աշակերտնե-
2 րից երկուսին ուղարկեց : Եւ ասեց նորանց . Գնա-
ցէք այդ ձեր առաջն գիւղը . և շուտով երբոր նո-
րա մէջ մտնէք , մի կապած աւանակ կը դանէք որի
վերսց ոչ ոք չէ նստած . նորան արձակեցէք բերէք :
- 3 Եւ եթէ մէկը ձեւ ասէ . Խօնու համար էք այդ
անում . ասեցէք՝ թէ նա պէտք է Տիրոջը . և շու-
4 տով նորան այստեղ կուղարկէ : Գնացին , և աւա-
նակը գտան դուրսը փոխոցի մէջ դտան մօտ կա-
5 պած , և նորան արձակեցին : Եւ այնտեղ կանգ-
նածներից սմանկը տացեցն նորանց . Խօնչ էք անում
6 դա , որ արձակում էք այդ աւանակը : Նորանք
էլ ասեցին նորանց , ինչպէս Յիսուսը հրամայի էր .
7 և թոյլ տուին նորանց : Եւ աւանակը Յիսուսի մօտ
բերին . և իրանց հանդերձները նորա վերսց ցցե-
8 ցին , և նա նորա վերայ նստեց : Շատերն էլ իրանց
հանդերձները ճանապարհին փուում էին , ուրիշ-
ներն էլ ծառերիցը ճիւղը էին կտրում և ճանա-
9 պարին փուում : Եւ առաջն գնացաղները և ետե-
սից եկողները ազաղակում էին և ասում , Ուսան-
10 նա . օրնենաւ է Տիրոջ անունով եկողը . Օրհնեալ
է Տիրոջ անունով մեր Դաւիթի . Հօր եկող թագա-
ւորութիւնը . Ովաննան ՚ի բարձունս :
- 11 Եւ Յիսուսը մտաւ Յրուսաղէմ՝ և տաճարի
մէջ . և չորս կողմով ամենի բանի մտիկ տուաւ . և
որովհետեւ արդէն իրիկուայ ժամանակ էր , դուրս
գնաց Բեթանիա տասնեւերկուսի հետ :

ԳԼՈՒԽ ՃԱ

- 12 Եւ հետեւեալ օրն երբոր Բեթանիայից դուրս
13 էին գալիս , նա սովոր՝ Եւ հետուանեց մի թիվ ծառ-
տեսնելով , որ տերեւեներ ուներ , գնաց թէ արդեօք
նորա վերայ մի բան կդանէք . և երբոր եկաւ , մի
բան չ'դտաւ բայց միայն տերեւեներ . որովհետեւ թիվ
14 ժամանակ չէր : Յիսուսը պատսախաննեց և ասեց
նորան . այլ եւս ոչ ոք գեղանից յաւիտեան պտուղ
չ'ուտեւ . և նորա աշակերտները լուռմ էին :
- 15 Եւ եկան Յրուսաղէմ . և Յիսուսը տաճարը մը-
տաւ , սկսեց գուրք հանել տաճարումը ծախողնե-
րին և առնողներին . և սուակ փախողների սեղան-
ները , և աղաւնի ծախողների աթոռները կործա-
16 նեց : Եւ չէր թողում , որ մէկը մի անօթ անցկա-
17 ցնէ տաճարի միջով : Եւ սովորեցնում էր և ասում
նորանց , Գրուած չէ՞ թէ Խմ տունը աջօթքի տուն
պիտի կոչուի ամեն աղքերի համար , իսկ գուրք ա-
18 ւազակների բայն արիք դորան : Եւ դպիները և
քահանասյապետները լսեցին , և ուղաւմ էին թէ
Քնչպէս կորցնեն նորան . որովհետեւ վախենում էին
նորանից . որովհետեւ լուսը ժողովուրդը նորա վար-
դապետութեան վերսց զարմացել էր :
- 19 Եւ երբոր իրիկուն եղաւ , քաղաքիցը դուրս ե-
20 կաւ : Եւ տուաւօտանց անցնեին՝ տեսան այն թիվ
21 ծառն արմատիցը չըրացած : Եւ Պետրոսը յիշելով
ասեց նորան . Ռարբի , տես այն թզենին , որ անի-
22 ծեցիր , չըրացաւ : Եւ Յիսուսը պատսախաննեց և
ասեց նորանց . Աստուծոյ հաւատքը ունեցէք :
- 23 Որովհետեւ ճշմարտեալ տառւմ եմ ձեզ , թէ ով որ
այս սարին ասէ՝ Վեր կաց և ծովս ընկիր , և իր
սրտումն չ'երկմատ , բայց հաւատայ՝ թէ ինչ որ ա-
24 ռում է՝ կ'ընի նորան , կ'միմ ինչ որ ասէ : Սորա
համար ասում եմ ձեզ եկող թէ Ամեն ինչ որ աղօթք
անելով ինդրէք , հաւատացէք թէ կ'առնէք , և

- 25 Կվնի ձեզ : Եւ որ ժամանակ որ կանդնէք՝ աղօթք
անէք, ներեցէք եթէ մէկի դէմ բան ունենաք .
որպէս զի ձեր Հայրն էլ որ երկնքումն է, ձեր յան-
26 ցանքը թողէ ձեզ : Բայց եթէ դուք չներէք, ձեր
Հայրն էլ որ երկնքումն է, ձեր յանցանքը չի նե-
րիլ ձեզ :
- 27 Եւ գարձեալ երուսաղէմ եկան . և նա տաճա-
րումը ման գալիս, քահանայսափետները և դպինե-
28 ըը և ծերերը նորա մօտ եկան . Եւ ասեցին նորան .
Ի՞նչ իշխանութիւնով եւ անում այդ բաները . և
ո՞վ տուաւ քեզ այդ իշխանութիւնը որ այդ բա-
29 ներն անեւ : Յիսուսն էլ պատասխանեց և ասեց
նորանց . Ես էլ ձեզնից մէկ բան հարցնեմ ու ինձ
պատասխան տուէք, և ես էլ կասեմ ձեզ՝ թէ
Ի՞նչ իշխանութիւնով եմ անում այս բաները :
- 30 Յովհաննէսի մկրտութիւնն երկնքիցն էր, թէ
31 մարդկանցից, պատասխան տուէք ինձ : Եթէ ասենք՝ Եր-
հետ միաբ էին անում և անում . Եթէ ասենք՝ Եր-
կրկից, կատէ, Ապա ի՞նչու չհաւատացիք նորան :
- 32 Ա.լ. թէ ասենք՝ Մարդկանցից, ժողովդիցը վա-
խենում ենք . որովհետեւ ամենքը ընդունում էին
33 Յովհաննէսին՝ թէ իսաբ մարդաբէ էր : Եւ պա-
տասխանեցին և ասեցին Յիսուսին . Զգիտենք : Յի-
սուն էլ նորանց պատասխանեց և ասեց . Ես էլ
չեմ ասիլ ձեզ, թէ Ի՞նչ իշխանութիւնով եմ ա-
նում այս բաները :

ԳԼ. ԺԲ

1 Եւ սկսեց նորանց հետ առակներով խօսիլ՝ և
տուի . Մի մարդ այդի տնկեց, և նորան ցանգով
շրջապատեց, և հնձան փորեց, և աշտարակ շինեց,
և նորան մշակների տուաւ, և օտար երկիր դնաց :

- 2 Եւ ժամանակին այն մշակների մօտ մի ծառայ ու-
ղարկեց, որ մշակներիցն այդու պտղիցն առնէ :
3 Նորանք էլ բռնեցին՝ նորան ծեծեցին, և գատարի
4 ճանապարհ դրին : Եւ գարձեալ մի ուրիշ ծառայ
ուղարկեց նորանց մօտ . և քարիզմելով նորա գլու-
5 խ պատասեցին և անպատուած արձակեցին : Եւ
գարձեալ ուրիշն ուղարկեց՝ և նորան սպանեցին,
և շատ ուրիշներին, ոմանց ծեծում և ոմանց սպա-
6 նում էին : Ճիմա գեռ իր մէկ սիրեկի որդի ունե-
նալով, նորան էլ ուղարկեց նորանց մօտ վերջա-
7 պէս և ասեց թէ Իմ որդուցս կ'ամաւէն : Բայց
այն մշակներն իրար ասեցին թէ : Սա է ժառանդը .
եկէք սորան սպանենք, և ժառանդութիւնը մեզ
8 կ'ինի Եւ նորանք բռնեցին՝ սպանեցին և հանեցին
9 այդուցը դուրս : Արդ այդու տէրն ի՞նչ կ'անէ . կը
գայ և մշակներին կ'կորցնէ և այդին ուրիշներին
10 կ'ասայ : Եւ դուք չէք կարդացել այն գրածը՝ Ի՞-
այն քարն՝ որ շնորհներն անարգեցին՝ նա եղաւ ան-
11 կենի գլուխ : Տէրիցն եղաւ այս, և մեր աշքերի
առաջին զարմանաբի է :
- 12 Եւ առում էրն նորան բռնել, բայց ժողովդիցը
փախեցան . որովհետեւ իմացան՝ թէ ոյն առակն ի-
րանց համար ասեց . և նորան թողեցին և գնացին:
13 Եւ Փարիսեցիներից և Հերոզիկւսեաններից մի
քանի հոգի նորա մօտ ուղարկեցին, որ խօսքով որ-
14 ասն նորան : Եւ նորանք եկան և ասեցին նորան .
Վարդապետ, գիտենք՝ որ ճշմարիտ ես, և ոչ քից
հոգս չ'ունիս, որովհետեւ մարդկանց երեսպաշտու-
թիւն չես անում, այլ Աստուծյ ճանապարհը
ճշմարտութիւնով սովորեցնում ես : Արժա՞ն է
կայսրին հարի տալ, թէ չէ . տա՞նք թէ չ'տանք :
- 15 Նա էլ իմանալով նորանց կեծաւորութիւնը, ա-
սեց նորանց . Ի՞նչու էք փորձում ինձ, մի դո հե-

- 16 Կան բերէք ինձ՝ որ տեսնեմ : Նորանք էլ բերին :
Եւ ասեց նորանց . Այս պատկեռը կամ գիրը ո՞ւմն
17 է : Նորանք էլ ասեցին նորան, կայսրին : Յիսուսն
էլ պատասխանեց և ասեց նորանց . Կայսրինը կայս-
րին տուէք, և Աստուծունը՝ Աստուծունն : Եւ զար-
մացան նորա վերայ :
- 18 Եւ նորա մաս եկան Սագուկեցիները , որ ասում
են՝ թէ Յարութիւն չկայ . նորան հարցին և ա-
19 սեցին . Վարդապետ , Սովում մեզ համար գրեց
որ եթէ մէկի եղբայրը մեռնի , և կին թողէ , և
որդիք չթողէ : որ նորա եղբայրը նորա կինն առնէ ,
20 և իր եղբօր համար զաւակ յարուցանէ : Արդ եօ-
թը եղբարք կային , և առաջինը կին առաւ՝ և
21 մեռնեիս զաւակ չթողէց : Եւ երկրորդը նորան
առաւ՝ և մեռաւ , և նա էլ զաւակ չթողէց . այս-
22 պէս էլ երրորդը : Եւ այն եօթն էլ նորան առան
և զաւակ չթողէցին . և ամենից վերջը կինն էլ
23 մեռաւ : Արդ յարութեան ժամանակին երրոր յա-
րութիւն կ'առնեն , նորանցից որին կինի կին . ո-
24 րովհետեւ այն եօթն էլ նորան կին առան : Եւ Յի-
սումը պատասխանեց և ասեց նորանց . Զէ՞ որ իսկ
գորա համար մոլորւած էք , որ ոչ գիրը գիտէք
25 և ոչ Աստուծոյ զօրութիւնը : Որովհետև երբոր
մեռների միջից յարութիւն կ'առնեն , ոչ կին
կ'առնեն՝ և ոչ մարդի կ'գնան , այլ հրեշտակների
26 պէս են որ երիկումն են : Սակայն մեռների հա-
մար՝ թէ յարութիւն կ'առնեն , դուք չե՞ք կար-
գայել Մովսէսի գրքումը մօրենու մէջ , բէ Աստ-
ուած ինչպէս խօսեց նորան և ասեց . Ես եմ Ար-
քահամի Աստուածը , և իսահակի Աստուածը , և
27 Յակոբի Աստուածը : Եւ նա մեռների Աստուած
չէ , բայց կենդանիների . ուրեմն դուք շատ մոլոր-
ուած էք :

- 28 Եւ գայիներից մէկը մօտ եկաւ , լսելով որ վի-
ճում էին , և երրոր տեսաւ թէ լսա պատասխա-
նեց նորանց , նորան հարցրեց , Ո՞րն է ամենից ա-
29 ռաջին պատուիրանքը : Յիսուսն էլ նորան պատաս-
խանեց , թէ Ամեն պատուիրանքներից առաջինը
ամ է , Լսիր , Խրայէլ , մէր Տէր Աստուածը մէկ Տէր
30 է : Եւ սիրիք քո Տէր Աստուածուն բոլոր սրախց ,
և բոլոր անձից , և բոլոր մագից , և բոլոր զօ-
31 բութիւննեցդ . սա է առաջին պատուիրանքը : Եւ
երկրորդը սրան նման , Արդիք քո ընկերին քո անձի
պէս . սրանցից աւելի մեծ ուրիշ պատուիրանք չը
32 կայ : Եւ գվիրը նորան ասեց . Լաւ , վարդապետ ,
Ճշմարտութեամբ ասեցիք՝ թէ մէկ է Աստուած ,
33 նորանից բաց ուրիշը չկայ : Եւ նորան սիրելը բոլոր
սրաից և բոլոր մարդից և բոլոր անձից և բոլոր զօ-
րութիւնից , և ընկերին անձնն պէս սիրելը՝ աւելի
34 է քան թէ ամեն ողջակեղները և զուերը : Եւ Յի-
սուսը նորան տեսնելով , որ իմաստութեամբ պա-
տասխանենք , ասեց նորան . Դու հեռու չես Աստու-
ծոյ արքայութիւննիցը : Եւ պլլ եւս ոչ ոք չէր հա-
մարձակում նորան մի բան հարցնել :
- 35 Եւ Յիսուսը պատասխանեց և ասեց , երբոր տա-
ճարումը ասվերեցնումը էր . Ի՞նչպէս են ասում
36 գայիները , թէ Քրիստոս Գաւելթի որդին է : Որով-
հետեւ ինքը Գաւելթ Սուրբ Հոգովն ասում է , Տէրն
իմ Տիրոջն ասեց . Իմ աջ կողմը նստիր , մինչեւ որ
քո թշնամիները ստներից պատուանդան դնեմ :
- 37 Արդ Գաւելթ ինքն նորան Տէր է ասում՝ ասպ ի՞նչ-
պէս որդիք է նորան . և շատ ժողովսւրդը յօժարու-
թեամբ լսում էր նորան :
- 38 Եւ իր վարդապետութեան մէջ ասում էր նո-
րանց , Զգոյշ կացէք գայիներիցը , որ կամենում
են պայծառ հագուստներով ման գալ , և հրապա-

- 39 բակներումը բարեւներ մնուածէր . Եւ ժողովարան-ների մէջ առաջնն աթոռներ , և ընթրիներում 40 առաջնն բազմոցներ : Որ որբեւայրիների աները ու-տում են , և պատճառակնքով երկար արօթք են անում . դարանք աւելի եւս դասապարտութիւն կ'առնեն :
- 41 Եւ Յիսուսը դանձանակի դիմացը նստած մտիկ էր անում , թէ ժողովուրդն ինչպէս էր *փող գը-ցում դանձանակը , և շատ հարուստներ շատ բա-42 ներ էին գցում : Եւ մի աղքատ որբեւայրի եկաւ 43 երկու լումոյ գցեց , որ մի նաքարակիտ է : Եւ իր աշակերտներին իրան մօտ կանչեց , և ասեց նորանց . ձշմարիտ ասում եմ՝ ձեզ՝ թէ այս աղքատ որբեւ- այրին դանձանակը գցողների ամենից աւելի գցեց :
- 44 Որովհետեւ ամենքն իրանց աւելորդիցը գցեցին . բայց սա իր չքառորդիւնիցը ամեն ինչ որ ուներ գցեց , իր կեանքի բոլոր ապրուստ :

ԳԼ. ԺԳ

- 1 Եւ երբոր նա առաջիցը դուրս էր դակիս , նորա աշակերտներիցը մէկը նորան ասեց . Վարդապետ , տես ի՞նչպիսի քարեր և ի՞նչպիսի շինուածներ :
- 2 Եւ Յիսուսը պատասխանեց և ասեց նորան . Տես- նո՞ւմ ես այդ մեծ շինուածները . քար քարի վե- րայ չի ժողովածի՝ որ չքանիժուի :
- 3 Եւ երբոր նա Զիթենեաց սարի վերայ նստած էր տաճարի դիմացը , Պետրոսը և Յակոբոսը և Յով- հաննէսը և Անդրէասը առանձին հարցնում էին նորան . Ասիր մեզ , դորանք Ե՞րբ կ'իննեն . Ենշանն ի՞նչ է , երբոր այդ բոլոր բաները պիտի կատար-

- 5 ուին Յիսուսն էլ պատասխանեց և սկսեց նորանց ասել . Զգոյշ կացէք , մի գուցէ մէկը ձեզ իսպէ : 6 Որովհետեւ շատերը կ'գան իմ անունովը , և կ'ա- սեն թէ Ես եմ Քրիստոսը . և շատերին կ'մղորե- 7 ցնեն : Բայց երբոր պատերազմներ և պատերազմնե- րի լուրեր կ'լսէք , մի շփոթուիք , որովհետեւ պէտք 8 է որ լինեն . Ի՞նչ դեռ վերջը չէ : Որովհետեւ ազդ ազգի վերայ վեր կ'կենայ , և թագաւորութիւն թագաւորութեան վերայ . և տեղ տեղ երկրա- շարժներ կ'իննեն , և սովոր և հսունութիւններ կ'ը լինեն : ասուակ նեղութիւնների պիզզն էն : Բայց գուք զգոյշ կացէք ձեր անձերին , որ ձեզ ատ- եանների կ'մասնեն , և ժողովարանների մէջ կ'ը ծեծուիք , և կուսակալների և թագաւորների ա- ռաջին կ'կանգնիք ինձ համար նորանց վկայութիւն 10 լինելու : Եւ բոլոր ազգերին պէտք է առաջ աւե- 11 տարանը քարոզուի : Բայց երբար ձեզ կ'մասնեն որ մասնեն , առաջուց հոգս չանձէք թէ ի՞նչ պիտի խօսիք , և ոչ էլ մնածեցէք . այլ ինչ որ այն ժա- մանմը կ'տրուի ձեզ , այն խօսեցէք . որովհետեւ 12 գուք չէք խօսաղները բայց Սոուրը Հոգին : Եւ եղ- բայց եղար կ'մասնէ մահի , և հայրը որդուն . և որդիք վեր կ'կենան ձնողների վերայ , և նորանց 13 կ'սպաննեն : Եւ ամենին ատելի կ'ինիք իմ անունի համար . բայց ով որ մինչև վերջը համերէ նա կ'սպիրի :
- 14 Եւ երբար տեսնէք աւերածի պղծութիւնը , որ ասուած է Դամիկէլ մարգարէիցը , կանգնած այն տեղումը որ արժան չէ . (ով որ կարգում է , միաք ամանէ .) այն ժամանակ նորանը որ Հրէաստանում 15 են , թող սարերը փախչն : Եւ ով որ կարի վերայ է , թող չիննէ տան մէջ , և չմննէ իր տանիցը մի 16 բան վեր առնելու : Եւ յանդումը լինողը թող ետ

*Յառա . պղինձ հան խոյնաւուայս առաջար

- 17 Հ'առանայ իր հանդերձը առնելու : Բայց վայ այն
18 օրերումը յղացածներին և ծիծ տուողներին : Եւ
աղօթք արէք, որ ձեր փախչելը ձմեռ ժամանակին
19 չ'ինի : Որովհետեւ այն օրերը նեղութիւններ կ'ին-
նեն. որ այնպիսինները աշխարհի սկզբիցը, որ Աստ-
ուած ստեղծել է, մինչև հիմա չեն եղած, և եր-
20 բէք չեն լինիլ : Եւ եթէ Տէրն այն օրերը չէր կար-
ծացրել, ոչ մի մարմին չէր ապրիլ, բայց ընտ-
րուածների համար, որոնց ընտրեց, այն օրերը կար-
21 ճացրեց : Եւ այն ժամանակ եթէ մէկը ձեղ ասէ .
Ահա այստեղ է Քրիստոսը, կամ ահա այստեղ,
22 մի հաւատագիք Որովհետեւ սուտ քրիստոսներ և
սուտ մարգարէններ վեր կ'կենան. և նշաններ և
հրաշքներ կ'տան, որ եթէ կարելի լինէր, ընտ-
23 րուածնելին և մորթեցնեն : Բայց դուք գոյուշ կա-
ցէք, ահա ասեցի առաջուց բոլորը :
- 24 Բայց այն օրերումն այն նեղութիւնից յետոյ ա-
րեգակը կ'խաւարի, և լուսինն իր լցոր չի տալ :
- 25 Եւ երկնքի աստղերը կ'թափուին, և երկնքումը
- 26 լինող զրութիւնները կ'չարժուին : Եւ այն ժամա-
նակ կ'տեսնեն մարդի Որդին ամպերով գալիս շատ
- 27 զօրութիւնով և փառքով : Եւ այն ժամանակ իր
հրեշտակները կ'ուղարկէ, և իր ընտրուածներին
շրոս հոգմիջուկ մասնիչ եր-
- 28 կընքի ծայրը : Բայց թշկնուցը սովորեցէք առավկը .
երբոր նորա ծղերը արդէն կ'կաղին և տերեւները
- 29 կ'արձակուեն գիտեք թէ ամառը մօտ է : Այնպէս
էլ դուք, երբոր տեսնէք այս բոլորը լինելիս, ի-
30 մացէք թէ մօտիկ է դռներին : Ճշմարիտ առում
եմ ձեզ, թէ սյս աղջը չի անցնիլ, մինչև որ այս
- 31 բոլորը լինի : Երկնքին և երկերը կ'անցնեն, բայց
իմ խօսքերը չեն անցնիլ :
- 32 Միայն այն օրուայ և ժամի համար ոչ ով չգի-

- աէ, ոչ հրեշտակները երկնքումը և ոչ Որդին, բայց
33 միայն Հայրը : Զգուշացէք, արթուն կացէք և ա-
ղօթք արէք . որովհետեւ չ'գիտեք թէ ժամանակը
34 երբ է : Ինչպէս մի մարդ, որ հեռու աշխարհք
գնալիս իր տունը թողէ, և իր ժամանակին իշխա-
նութիւն ասյ, և ամեն մէկին իր գործը, և դրա-
35 նապանին հրաման ասյ, որ արթուն կենայ : Արդ-
արթուն կացէք, որ չ'գիտէք թէ տանտէրը երբ կը
գայ, իրիկ՞ւնը, թէ կէս գիշերը, թէ հաւի խօ-
36 սելու ժամանակին, թէ առաւօտանց . Որ չլինի
37 թէ յանկարծ գալով ձեզ քնած գտնէ : Բայց ինչ
որ ձեզ ասում եմ, ամեննեն եմ ասում . Արթուն
կացէք :

- 1 Եւ երկու օրից յետոյ զատիկն էր և բաղաջա-
կերք, և քահանայագետները և դպիրները որոնում
էին թէ թնչվէն նորան նենդութեամբ բռնեն ըս-
2 պանեն : Բայց ասում էին Ու Եւ տօնումը, մի գու-
ցէ ժողովրդի մէջ խոռովութիւն լինի :
- 3 Եւ երբոր բնթանիա էր, Սիմեն բորոտի տան սե-
ղան նասած, մի կին եկաւ որ մի շիլ ապնիւ թան-
կագին նարդոսի իւղ ունէր, և շիլը կոտրեց նորա
- 4 գլիք վերսոյ թափեց : Բայց կային ոմանք որ իրանց
մէջ դժուարացան, ասելով . Ի՞նչու համար եղաւ
- 5 իւղի այդ կորուստը : Որովհետեւ կարելի էր գործն
երեք հարիւր դաշնեկանից աւելի թանկ ծախել ,
և աղքատներին տալ . և շատ յանդիմանում էին
- 6 այն իւանը : Յիսուսն էլ ասեց . Թոյլ ասուէք դո-
րան . Ի՞նչու էք նեղութիւն ապիս գորան . ու մի
7 բարի բան գործեց ինձ վերսոյ : Որովհետեւ ամեն
ժամանակ աղքատներին ձեզ հետ ունիք, և երբոր

կամենաք՝ կարող էք նորանց բարի անել. բայց
 8 ինձ ամեն ժամանակ ձեզ հետ չ'ունիք: Դա ինչ որ
 ունէք, արաւ. առաջնորդի մարմնն օճեց՝ թաղ-
 9 ման համար: Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, ուր որ
 այս աւետարանը քարոզուի, բոլոր աշխարհիք մէջ
 դորա յիշատակի համար նա էլ կիսումկ' որ դա
 արաւ:

10 Եւ Յուդա Խոկարփովտացին՝ այն տասնեւերկուսից
 մէկը՝ քահանասապետների մօտ գնաց, որ նորան
 11 մասնէն նորանց: Նորանք էլ երբոր լսեցին ուրախա-
 ցան և խոստացան նորան արծախ տալ. և որոնում
 էր թէ Ի՞նչպէս յարմար ժամանակվ մասնէն նորան:
 12 Եւ բաղարջակերաց առաջին օրը, երբոր զատկի
 համար մորթում էին, նորա աշակերտները նորան ա-
 սեցին. Ի՞նչտեղ ես կամենում, որ գնանք պատ-
 13 րաստենք, որ զատկին ուտես: Եւ իր աշակերտնե-
 րից երկուսն ուղարկեց և ասեց նորանց. Գնացեք
 քաղաքը, և մի մարդ կ'պատահի ձեզ՝ ջրի կուժ
 14 տանող, նորա ետեւից գնացեք: Եւ ուր որ մանէ,
 այն տան ափովն ասեցէք, թէ Վարդապետն ա-
 սում է՝ Ո՞ւր է այն իշեւանը, ուր զատկին ուտեմ
 15 աշակերտներիս հետ: Եւ նա մի մեծ վլընատուն
 ցցց կ'տայ ձեզ՝ սարքուած պատրաստ. այնտեղ
 16 պատրաստեցէք մեղ համար: Եւ նորա աշակերտ-
 ները եւան ու եկան քաղաքը, և գտան ինչպէս նո-
 րանց ասեց. և զատկիը պատրաստեցին:

17 Եւ երբոր իրիկուն եղաւ, եկաւ տասնեւերկու-
 18 սին հետ. Եւ երբոր մեղան նստեցին և ուտում
 էին, Յիսուսը ասեց. Ճշմարիտ ասում եմ ձեզ, որ
 ձեզանից մէկը կ'մատնէ ինձ, նա որ ինձ հետ ու-
 19 տում է: Նորանք էլ սկսեցին արտամել և մէկը մէ-
 կեց յետոյ նորան ասել, Միթէ ես. և միւսը Մի-
 20 թէ ի՞ս: Նա էլ պատասխանեց և ասեց նորանց,

Տասնեւերկուսից մէկը՝ նա որ ձեռքը ինձ հետ
 21 սկաւառակի մէջ կփեց: Բայց մարդի Որդին կը
 գնայ՝ ինչպէս նորա համար գրուած է. ասկայն վայ
 այն մարդին, որի ձեռալիս մարդի Որդին կ'մատնուի.
 լւա էր նորան, եթէ այն մարդը ծնուած չ'լինէր:
 22 Եւ նորանը ուտեիմ, Յիսուսը հաց առաւ՝ օրհա-
 նեց՝ կարեց և տուաւ նորանց և ասեց. *Առէք
 23 կերէք. այս է իմ մարդինը: Եւ բաժակին առաւ՝
 գոհացաւ, տուաւ նորանց, և ամենքը խմեցին նո-
 24 րանից, Եւ ասեց նորանց. Այս է իմ արինը նոր
 25 ուխտի, որ շատերի համար թափվում է: Ճշմա-
 րիտ ասում եմ ձեզ պյու պյու որթի բերքիցը
 չեմ խմիլ մինչև այն օրը, երբոր նորան նոր խմեմ
 Ասունց աբրայութեան մէջ:

26 Եւ օրհներերկելուց յետոյ գուրս ելան Զիթենեաց
 27 սարը: Եւ Յիսուսը նորանց ասեց թէ Այենք այս
 գիշեր գ'տայթակիլք ինձանից. որովհետեւ գրուած
 է՝ Եւ Հովիւը կ'պարկեմ՝ և ոչխարները կ'ցրուին:
 28 Բայց իմ յարութիւն առնելուց յետոյ ձեզանից
 29 առաջ կ'զնան Գալիլեա: Պետրոսն էլ ասեց նո-
 րան. Թէկ ամենքն էլ գայթակին, բայց ես ոչ:
 30 Յիսուսն էլ նորան ասեց. Ճշմարիտ ասում եմ
 քեզ, թէ պյու, հենց այս գիշեր հաւը երկու
 անգամ չ'լիսած, երեք անգամ կ'ուրանաս ինձ:
 31 Բայց նա առաւել եւս ասում էր. Թէ որ քեզ հետ
 մեռնել էլ պէտք լինի ինձ, ես քեզ չեմ ուրա-
 նալ. այնպէս էլ ամենքն էին ասում:
 32 Եւ եկան մի տեղ՝ որի անունը Գեթամեմնի էր.
 և նա իր աշակերտներին ասեց. պյուել նստեցէք,
 33 մինչև ես աղօթք անեմ: Եւ Պետրոսին և Յակո-
 բոսին և Յովհաննէսին իր հետ առաւ, և մկսեց

- 34 զարհուրել և տիրել : Եւ ասեց նորանց . իմ անձը
մահի չափի իմաստ տրամած է . այսաեղ մասցէք և
35 արթուռ կացէք : Եւ մի քիչ առաջ զնաց , գետ-
նի վերայ ընկառ , և աղօթք էր անում , որ եթէ
36 կարելի է , այն ժամն իրանից սնցնէ : Եւ ասում
էր . Արբա , Հայր , ամեն բան կարելի է քեզ , այս
բաժակն ինձանից անցրու . բայց ոչ թէ ինչ որ ես
37 եմ կամենում , այլ ինչ որ դու : Եւ գալիս է
գտնում նորանց քնած և ասում Պետրոսին . Սի-
մոն , քնո՞ւմ ես , չկարացի՞ր մէկ ժամ արթուռ
38 կենալ : Արթուռ կացէք և աղօթք արեք , որ փոր-
ձութեան մէջ չմտնէք . հոգին յօժար է , բայց
39 մարմինը տկար : Եւ գարեեալ գնաց աղօթք ա-
40 րաւ , նոյն խօսքերն ասելով : Եւ ետ գառաւ նո-
րանց գարեեալ քնած ժամու , որովհետեւ նորանց
աչքերը ծանրացել էին , և չդիտեին թէ ինչ պա-
41 տասխանեն նորան : Եւ երօրդ անգամն է գալիս
և ասում նորանց . Այսուհետեւ քնեցէք և հան-
գիսա առէք . բաւական է , ժամն եկու . ահա մար-
42 դի Որդին մասնվում է մեղաւորների ձեռւլ : Վեր-
կացից քնաներ , ահա մատեցաւ ինձ մասնողը :
43 Եւ շուտով՝ դեռ նա խօսեին՝ եկաւ Յուգան՝ այն
տանեւերիումց մէկը . և նորա հետ շատ ամբոխ
սրերով և բիրերով՝ քահանայապետներից և դը-
44 պիլներիցը և ծերերիցը : Նորան մասնողն էլ նո-
րանց նշան էր սուել՝ և ասել , Որին որ ես համ-
բուրեմ , նա է , նորան ընկեցէք և զգուշութեամբ
45 տարեք : Եւ եկաւ՝ շուտով՝ մօտեցաւ նորան և ա-
46 սեց . Ռա/բբի , Ռա/բբի , և համուրեց նորան : Եւ
47 նորանը իրանց ձեռքբ գցեցին նորա վերայ և ըլու-
սուբը բաշէց՝ քահանայապետի ծառային զարկեց ,
48 և ականջը կտրեց : Եւ Յիսուսը պատասխանեց

- տաեց նորանց . Ինչպէս մը աւազակի՞ վերայ սրերով
49 և բիրերով՝ դուրս եկար ինձ բանելու : Ամեն օր
ձեզ մօտ էի տաճարումն սպորտցնելով . և ինձ չը
50 բռնեցիք . բայց որպէս զի գրքերը կատարուին Եւ
51 տմենքը նորան թողեցին փախան : Եւ մէկ երիտա-
սարդ նորա ետեւից գնում էր , որ կտաւ էր զցել
մերկ Հոգին վերայ , և երիտասարդները բռնում
52 էին նորան : Իսկ նա կտաւը Ցողեց՝ և մերկ փա-
խան նորանցից :
- 53 Եւ Յիսուսին տարան քահանայապետի մօտ , և
բոլոր քահանայապետները և դպիրները և ծերերը
54 նորա մօտ էին գալիս : Եւ Պետրոսն էլ հետուանց
գնաց նորա ետեւից մինչեւ քահանայապետի սրահի
ներսով , և սպասաւորների հետ նստել էր և կրակի
55 մօտ տաքանում էր : Բայց քահանայապետները և
բոլոր աստեանը Յիսուսի դէմ վկայութիւն էին ո-
րոնում որ նորան սպասեն . սակայն չէին դժուու:
- 56 Որովհեամ շատերը սուու վկայութիւն էին տալիս
նորա դէմ , բայց վկայութիւններն իրար յարմար
57 չէին Եւ ունանէք վերկացան և նորա դէմ սուու վր-
58 կայում էին և ասում՝ թէ Մենք լսեցինք դորա-
նից , որ ասում էր՝ թէ Ես այդ ձեռագործ տա-
ճարը կբանդեմ , և երեք օրում՝ ուրիշ Կշինեմ
59 անձեռապրծ : Սակայն այնպէս էլ նորանց վկայու-
60 թիւնն իրար յարմար չէր : Եւ քահանայապետը
վերկացած մէջտեղը՝ Յիսուսին հարցրեց և տաեց .
Ոչինչ չէ՞ս պատասխանում : Բ՞նչ են վկայում դո-
61 բանն քեզ դէմ : Իսկ նա լուռ էր կենում՝ և ու-
ինչ պատասխան չէր տալիս . քահանայապետը դար-
ձեալ նորան հարցնում էր և ասում : Դ՞ո՞ւ ես
62 Քիստասու՝ Որհնեալի Որդին : Յիսուսն էլ պատաս-
խանեց , Ես եմ . և դուք կտեսնէք մարդի Որդին
զօրութեան աջ կողմը նստած , և երկնիքի ամփերովն

- 63 Եկած : Եւ քահանայապետն իր հանդերձները պատառելով ասեց . Ել Բնչ պէտք է մեզ վկաներ :
 64 Լսեցիք հայհոյանքը . Բնչպէս է երեւում ձեղ . նուրանք էլ ամենքը դատապարտեցին նորան , թէ Մահապարտ է :
- 65 Եւ ոմանք սկսեցին նորա վերայ ժքել , և երեսը ծածկել , և բռունցքով ծեծել նորան և նորան ասել , Մարգարէացիք . և սպասաւորները նորան ապտակներով ծեծում էին :
- 66 Եւ երբոր Պետրոսը վարը սրահում էր , քահանայապետն աղափիներից մէկը գափի է , Եւ տեսնում է Պետրոսին որ տաքանում է , մոփի է տափի նորան և ասում . Դու էլ էիր Յիուու Նազովեցու 68 հետ : Բայց նա ուրաքանչ և ասեց . Ձգնուեմ և շեմ էլ հասկանում , թէ դու ինչ ես ասում . և
 69 դուքս գնաց նախասրահը և հաւը խօսեց . Եւ առաջինը նորան տեսաւ , դարձեալ սկսեց ասել
 70 այնտեղ կանդնածներին թէ Սա նորանցից է : Բայց նա գարձեալ ուրացաւ . և մի քիչ յետոյ այնտեղ կանդնածները դարձեալ ասեցին Պետրոսին . Ճըշմարի՛տ՝ գու էլ նորանցից ես , որպէսիւե Գալիլ-
- 71 եացի ես և գո խօսուածքն էլ նման է : Բայց նա սկսեց անփեշել և երդում անել թէ Ես չգիտեմ
 72 այն մարգին , որ դուք ասում էք : Եւ հաւը երկրորդ անգամ խօսեց : Եւ Պետրոսը յիշեց այն խօսքը , որ Յիուուը նորան ասեց թէ Հաւը գեռ երկու անգամ չխօսած՝ գու երեք անգամ կուրանա ինձ . և սկսեց լսել :

Գլ. ԺԵ

- 1 Եւ շուտով առաւօտանց քահանայապետները ծերերի և դպիների հետ՝ և բոլը ատեանը խոր-

- հուրդ արին , Յիուուպին կապեցին՝ և տարան մատու 2 նեցին Պիղաստոսին : Եւ Պիղաստոսը նորան հարցրեց . Դո՞ւ ես Հրէից թագաւորը . Նա էլ պատասխանեց
 3 և ասեց նորան . Դու ես ասում : Եւ քահանայապետները շատ ամբաստանութիւններ են մնաւմ 4 նորանից . Եւ Պիղաստոսը դարձեալ հարցրեց նորան և ասեց . Ոչինչ պատասխան չէ՞ս տապիս . աես ո՛ր 5 քան են վկայում՝ քեզ գէմ : Բայց Յիուուը դարձեալ ոչինչ չպատասխաննեց , մինչեւ որ Պիղաստոսը զարմացաւ :
- 6 Բայց նա ամեն տօնի ժամանակին մէկ բանտարկեալ էր արձակում նորանց համար , որին որ ինչնդր 7 բում էին : Եւ Բարաբբա ասուած մէկը կար այն խոռվարաների հետ կապուած , որ իրանց խոռվու 8 թիւնումը մարդասպանութիւն էին արել : Եւ ամբան սկսեց բարձր ձայնով աղաղակել և ինչդրել , 9 որ անէ ինչպէս միշտ անում էր նորանց Պիղաստոն էլ պատասխաննեց նորանց և ասեց . Կամեն նո՞ւմ էք Հրէից թագաւորը կարձակեմ ձեզ հաւ 10 մօր : Որպէսեան գիտէր որ քահանայապետները 11 նախանձնու էին մասանել նորան : Բայց քահանայապետներն ամբոփին դրդուեցին , որ աւելի Բարաբ 12 բային արձակէ նորանց համար : Եւ Պիղաստոսը դարձեալ պատասխաննեց նորանց և ասեց . Ապա Բնչ չընչ չըր բան է արել . և նորանք առաւել 13 եւ աղաղակում էին , Խաչիր գորան : Բայց Պիղաստոսը որովհետեւ կամենում էր ամբոփը գոհացնել , Բարաբային արձակեց նորանց համար . և Յիուու սին ծեծեց՝ նորանց յանձնեց , որ խաչուի : 14 կեցին , Խաչիր նորան Պիղաստոն էլ նորանց ասեց . Ապա Բնչ չըր բան է արել . և նորանք առաւել 15 եւ աղաղակում էին , Խաչիր գորան : Բայց Պիղաստոսը որովհետեւ կամենում էր ամբոփը գոհացնել , Բարաբային արձակեց նորանց համար . և Յիուու սին ծեծեց՝ նորանց յանձնեց , որ խաչուի : 16 Եւ զինուորները նորան տարան սրահի ներսը

այսինքն պալատուր . և բարը գտնելը մէկտեղ կան-
17 չեցին , Եւ նորան ծիբանի հազցրին և փշերից շի-
18 նած պասկ դրին նորա գլուխ . Եւ ուսկեցին նորան
19 ողջոյն տալ . Բարեւ՝ Հրեկոց թագաւոր . Եւ նորա
20 դրույթ եղէքով ծեծում էին , և նորա վերայ թը-
քում էին՝ և ծունկ զնելով երկրպագում էին նո-
րան : Եւ երբոր ծաղր արին նորան , այն ծիբանին
նորանից հանեցին , և իր հանդերձները հազցրին , և
դուրս տարան որ խաեն նորան :

21 Եւ պահակ բանեցին Արմօն կիւրենացուն , Ալեք-
սանդրի և Իուփոսի հօրը՝ որ արտիցը գտալով այն
տեղից անցնում էր , որ նորա խաչը վեր առնէ :

22 Եւ նորան տարան մի Պաղպօթա տեղ , որ
23 թարգմանվում է Գանիփ տեղ : Եւ նորան զմասած
24 դինի էին տալիս խմելու , բայց նա չ'առաւ : Եւ
25 նորան խաչեցին և բաժանեցին նորա հանդերձները
վիճակ գցելով նորանց վերայ թէ ու ինչ պիտի
26 առնէ : Եւ ժամը երրորդն էր՝ որ նորան խաչեցին :

27 Թթ. ԴԱ. ԽՈՐԾ : Եւ նորա հետ երկու աւազակ խա-
չեցին , մէկը նորա յանցանքի գիրը գրում էր՝ ՀՐՅԻՑ
28 Եւ կատարեցաւ այն գիրը , որ ասում է , Անո-
29 քէնների հետ համարուեցաւ : Եւ այնտեղով անց-
նողները նորան հայհպում էին , իրանց գլուխները
շարժելով ու ասելով , Վ'ա՛հ , ու ասամարը քան-
30 դող՝ ու երեք օրումը շինող , Ապրեցրու քո անձը
31 և ինքը խաչեց : Նոյնպէս էլ քահանայսապետները
գալիքների հետ միասն ծաղր էին անում և ասում .
Ուրիշներին ապրեցրեց՝ իր անձը չէ կարողանում
32 ապրեցնել : Քիբասոս՝ Նորայէիք թագաւորը թող
հիմն խաչեցը ինչէ , որ առնենք և հաւատանք .
Եւ նորա հետ խաչուածներն էլ էին նորան նախա-
տինք տափաւ :

ԳԼՈՒԽ ԺԵ

33 Եւ երբոր ժամը վեցը եկաւ , խաւար եղաւ բո-
34 լը երկրի վերայ մինչև ինը ժամը : Եւ իններորդ
ժամը Յիսուսը մեծ ձայնով աղաղակեց և ասեց .
Ե՛թ Ե՛թ լւմն սարսպմանի . որ թարգմանվում
է իմ Աստուած , իմ Աստուած , թողիր
35 իմ : Եւ այնտեղ կանգնածներիցը ոմանք , երբոր
լսեցին , ասում էին . Ահա Նշանային է կանչում :

36 Եւ մէկը վազեց մի սպունդ քայախով լըրեց , և
եղէգի վերայ դրաւ , առուաւ նորան՝ որ խմէ , և
ասեց . Թողէք առնենք , Եղիան կ'գայ որ նորան
վայր բերէ :

37 Եւ Յիսուսը մեծ ձայն արձակեց՝ և հոգին տուաւ :

38 Եւ տաճարի վարագյշն երկու պատառուեցաւ՝ վե-
39 րեւից մինչեւ յածը : Եւ հարիւրապետը , որ այնտեղ
նորա դիմացը կանգնած էր , երբոր տեսաւ թէ
Յէսուսը այսպէս աղաղակելով հոգի տուաւ , ասեց .

40 Ճշմարիտ , այս մարդն Աստուծոյ Որդի էր կանայք
էլ կային , որ հետուած մոտիկ էին տալիս , որոնց
միջումն էր Մարիամ Սաւդաղենացին , և փոքր
Յակոբոսի Յավակսի մայրը Մարիամ և Սարգմէն ,
41 Որոնք էլ , երբոր նա Գալիւսա էր , նորա ետեւից
գնում և նորան ծառացում էին . և ուրիշ շատ կա-
նայք էլ , որ նորա հետ Երուսաղէմ էին եկել :

42 Եւ երբոր արդէն իրիկուն եղաւ , որովհետեւ
43 ուրբաթ էր՝ այսինքն շաբաթից առաջի օրը . Եկաւ
Արիմաթացի Յովսէփը մի երեւեփ խորհրդական , որ
ինքն էլ Աստուծոյ արքայութեան սպասում էր .
համարձակելով մոտ , և ինդրեց
44 Յիսուսի մարմինը : Եւ Պիղասոսը զարմացաւ , թէ
արդէն մեռել է . և հարիւրապետին իրան մօտ
կանչեց , նորան հարցրեց և ասեց , թէ Հատո՞նց է
45 որ մեռաւ : Եւ հարիւրապետիցը տեղեկանալով ,
46 մարմինը Յավակին շնորհէց : Եւ Յւեւէկէ կտաւ

առաւ և նորան իջեցրեց կտաւով՝ պատեց, և նորան մի գերեզմանի մէջ դրաւ, որ փորուած էր քարից. և մի քար թաւալեց գերեզմանի գռանը:

47 Եւ Մարիամ Մատ-դաղենացին և Յովհէսի հայր Մարիամն էլ տեսան այս բէդը, ուր որ նա դժուեցաւ:

¶L. 19

- 1 **Ե**ւ երբոր շաբաթն անցաւ, Մարիամ Մագդա-
ղենացին և Յակոբի հո-ըւ Մարիամը և Սաղմուլին
2 խունկեր առան, որ գան նորան օծեն : Եւ միաշա-
բաթի առաւտօտանց շատ կանուխ արեգակը ծագե-
3 մի գալստ են գերեզմանը : Եւ իրար ասում էին .
Ո՞վ կը թաւալեցնէ քարը մեր համար գերեզմանի
4 դոնիցը : Եւ նայեցան տեսան, որ քարը գերեզմա-
նիցը հեռու էր թաւալած, որովհետեւ շատ մեծ
5 էր ։ Եւ երբոր գերեզմանը մտան, մի երիտասարդ-
տեսան՝ աջ կողմը նստած՝ սպիտակ պատմուծան
6 հագած . և շատ զարհուրեցին : Եւ նա ասեց
նորանց . Մի զարհուրէք, դուք խաչուած նա-
զովից Յիսուսն էք որոնում . նա յարութիւն ա-
ռաւ, այստեղ չէ, ահա այն տեղը՝ ուր որ նորան
7 դրին : Բայց գնացէք, նորա աշակերտներին և Պետ-
րոսին ասեցէք, թէ Նա ձեզանից առաջ կ'գնայ
Գալիկեա . այսնեղ կ'ատենէք նորան ինչպէս նա
8 ձեզ ասեցի Եւ շուտով դուռ եկան փափան գե-
րեզմանիցը, և նորանիք գողով և սարապով ըլռա-
նուած էին, և ոչ ոքի ոչինչ չափեցին . որովհետեւ
վախենում էին :

9 Եւ Յա-ըւ երբոր յարութիւն առաւ՝ միաշա-
բաթի առաւտօտանց առաջ երեւեցաւ Մարիամ
10 Մագդաղենացուն, որից եօթը դեւ էր հանել : Եւ
նա գնաց պատմեց նորա հետ լինողներին, որ սուզ

- 11 էին անում՝ և լաց լինում։ Նորանք էլ լսելով,
թէ կենդանի է, և երեւեցաւ նորան, չհաւատառա-
12 ցին։ Սորանից յետոյ ուրիշ կերպարանքով երեւե-
ցաւ նորանցից երկուսին, որ ման գալով յանդն
13 էին գնում։ Նորանք էլ գնացին այն միւսներին
պատմեցին, բայց նորանց էլ չհաւատացին։
14 Վերը երբոր այն տասնեւելիկը սեղան էին նըս-
տած, նորանց երեւեցաւ և նորանց անհաւատու-
թիւնը և քարասրատութիւնը յանդիմանեց, որ չը
հստատացին նորանց, որ նորան տեսել էին յարու-
թիւն առած։
15 Եւ նորանց ասեց. Գնացէք բոլոր աշխարհք, ա-
16 ւետարանը քարոզեցէք ամեն արարածի։ Ով որ
հստատաց և միրտուեցաւ կ'փրկուի. և ով որ չը
17 հստատաց՝ կը դատապարտուի։ Նորանց էլ, որ հստ-
ատացին, սյու նշանները կ'հետեւին. իմ անունով
18 գեւեր կ'հանեն, նոր լեզուներ կ'խօսեն. Օձեր վեր
կ'առնեն, և եթէ մի մահարեղ խմեն, նորանց
վնաս չի տալ. Հիւանդների վերայ ձեռք կ'դնեն, և
նորանք կ'առողջանան։
19 Արդ Տէրը նորանց հետ խօսելուց յետոյ, եր-
կիմքը համբարձաւ, Ասոտոծոյ աշ կողմէ նստեց,
20 նորանք էլ գուրս գնացին, ամեն տեղ քարոզում
էին, և Տէրը գործակցում էր Կոբանց կ խօսքը հստ-
ատառում էր այն նշաններով որ հետեւում էին :
Ո.մէն:

1/10

32 - 26
33 26

1381

0028308

1387

«Ազգային գրադարան

NL0028307

1381

